

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1965

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

SORØ BOGTRYKKERI
1965

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1965

.

ÅRET 1965

Ved Folmer Dam

Årets store begivenhed var ganske naturligt dimissionen af det første hold husholdningslærerinder med en 3-årig uddannelse. Den fandt sted lørdag den 27. marts ved en meget smuk festlighed, hvori ikke blot de 38 dimittenders pårørende, men også højtstående embedsmænd fra undervisningsministeriet, amt og kommune tillige med skolens mange venner fra nær og fjern deltog. Undervisningsinspektør *Hanne Søndergaard* overrakte eksamensbeviserne og gav de nybagte husholdningslærerinder gode ord og ønsker med på vejen.

Af de 40 3-årige, som begyndte uddannelsen i 1962, var kun 2 faldet fra, et smukt, men også fortjent resultat, som tjener holdet til ære. Det var jo hele vejen igennem ude i det eksperimentelle, der nødvendigvis må præge undervisningen, når en traditionel uddannelse lægges om, men holdet tog alle besværligheder med godt humør og en positiv indstilling. At alle 38 stod over for at tiltræde en stilling siger sig selv. Desværre slog de i antal ikke til — mange skoler har i det forløbne år måttet klare sig med en lærerinde for lidt og lokal nødhjælp, og dette forhold bliver ikke bedre af, at erhvervene i stigende udstrækning ansætter husholdningslærerinder som konsulenter og forsøgsassistenter. Vi regner dog med, at det vil lysne for skolerne senest i 1967—68, hvor de store klasser fra Suhr og Ankerhus kommer ud på markedet.

Vi har selvsagt lært meget af de første 3 år med den nye uddannelse. De største vanskeligheder kom vi ud for ved fagenes placering i tiden. Nogle fag fik vi begyndt og afsluttet for

sent, andre for tidligt i relation til deres plads i helheden. Dette har vi nu fået rettet. Desuden har omfanget af de nye fag — familiekundskab, textil- og beklædningslære, boliglære og diætetik — og nødvendigheden af at skaffe kompetente lærere og egnede lokaler dertil voldt os meget besvær. Også tilrettelæggelsen af de praktisk-pædagogiske øvelser, som har en langt større plads i uddannelsen nu end før, og af praktikanttjenesten for 2den klasse på skoler med husholdningsundervisning og for 3die klasse hos konsulenter og på institutioner med offentlig oplysnings- og/eller forskningstjeneste har været et krævende arbejde. Heldigvis har så godt som alle de skoler, organisationer og institutioner, vi henvendte os til, ikke blot været rede til at modtage eleverne som hospitanter, men har også på den smukkeste måde taget sig af dem og sørget for, at de fik et positivt udbytte af de 2×14 dage, de var ude i dette arbejde. De to klasser var i januar spredt over hele Skandinavien! Der var sågar 2 elever på Statens Institut för Konsumentfrågor i Stockholm. Vi er fra seminariets side alle de, der så venligt har modtaget vore elever, meget taknemmelige.

Vi har nu 33 elever i 3die klasse, 37 i 2den og 52 i 1ste. Og den store tilgang fortsætter. Vi har forlængst fuldt hus til maj 1966 og 1967, og vi har mange indmeldelser til 1968. Der er ikke tvivl om, at børn og forældre nu planlægger en uddannelse væsentlig tidligere end før i tiden. Dette er kun godt, da der så bliver tid til den betydelige foruddannelse, og mulighed for at få den rationelt tilrettelagt. Det er så meget mere nødvendigt nu, da adgangsalderen er nedsat til 19 år, hvilket for øvrigt ingenlunde har gjort elevmaterialet ringere.

Vort 3 mdr.s kursus for ikke-begyndere fra januar, som formelt hører til på husholdningsskolen Ankerhus, men stadig overvejende undervises i seminariets lokaler, specielt Sognekøkkenet, og af dets lærerkræfter med fru *Mary Sibbern* som kursusleder, havde i år 16 deltagere. Dette kursus, som tidligere for en stor del blev benyttet af elever, der søgte ind på seminariet, men skulle bestå en optagelsesprøve i dansk og regning, frekventeres nu overvejende af unge piger i 18—20 års alderen, som i forvejen har nogen huslig uddannelse, men

Afslutningsfesten for vort første hold 3-årige husholdningslæverinder

ønsker yderligere dygtiggørelse på det huslige område. Aspiranter til seminariet henviser vi nu til de 2 husholdningsskoler, Struer og Ølstykke, som på 8 mdr.s kursus fra august påtager sig deres forberedelse til den nugældende optagelsesprøve, som omfatter dansk, regning, matematik, fysik og engelsk. Da eleverne på 3 mdr.s kursus rykker ind i de værelser på Gl. Ankerhus, øvelsesskolen forlader før jul, kan vi sædvanligvis ikke have mere end 16—18 deltagere, hvad der undervisningsmæssigt er særdeles passende. Da der afholdes forholdsvis få af denne type kursus på husholdningsskolerne, vil vi nødig nedlægge det, men med den store tilgang til seminariet kan det blive nødvendigt af lokalemæssige grunde.

Og øvelsesskolen? Ja, vi har traditionen tro 16 søde og sprælske 16—18 års piger i de 4 mdr. fra september til jul, og det håber vi at kunne fortsætte med. Men det bliver nødvendigt at forlænge kursustiden til 5 måneder, og fortsætter stigningen i tilgangen til seminariet, kan det blive nødvendigt at afholde 2 øvelseskursus om året. I så fald må 3 mdr. kursus fra januar udgå af programmet.

Når vi tæller de 35 elever på Ankerhus Husholdningsskoles 8 mdr. kursus fra august med — og det må vi jo, da den selv-

ejende institution driver begge skoler — har vi nu i efteråret 173 elever, hvilket er rekord. Vi har da også været nødsaget til, at lade flere end før af seminariets elever bo i byen, og vi var i sommer så heldige at få lejet et tidligere pensionat på Johnstrupvej 10, hvor 7 1ste års flyttede ind i nydeligt istandsatte værelser inden september. Derudover har vi lejet yderligere en halv snes værelser i byen, og det går an i år. Men hvordan vi skal få plads til et dusin elever flere til næste år, har vi ingen anelse om. Vi stoler på Ankerhus-heldet — men planlægger opførelsen af en ny elevfløj snarest muligt. Skal galt være, kan vi måske begrænse elevtallet på 8 mdr. kursus på Gl. Anker og derved vinde værelseplads, men det er vi ikke netop begejstrede for, da vi i forvejen må sige nej til så mange, der vil netop på dette kursus.

Efter de sidste års stærke udbygning og modernisering af skolen har vi i år nødtvungent holdt en pause. Kun vaskeriet på Gl. Ankerhus har vi udvidet og moderniseret, så det nu er tidsvarende til en halv snes elever. Men vi mangler lokaler, både til bespisning af de mange elever og hjælpere og til undervisningsbrug. Især er et tredie auditorium og et fysiklaboratorium påkrævede, selv om vi klarer os ved at bruge salen som skolestue — som i gamle dage — og bytte fysiklaboratorium på Sorø Private Realskole med Modelkøkkenet her til gavn for begge parter. For øvrigt har vi nu opnået undervisningsministeriets tilladelse til, at den selvejende institution til 1ste april køber Husholdningsskolen Ankerhus af Margaret Lauridsen på for institutionen favorable vilkår, hvorved en samordning af lokalebenyttelse, udnyttelse og modernisering bliver mulig.

Med Sorø Husholdningsskole har vi også lavet en byttehandel. Dens elever benytter vort lokale med tekniske hjælpemidler, og vore 8 mdr. elever får til gengæld en uges undervisning på husholdningsskolens vuggestue.

I denne forbindelse må jeg nævne, at Sorø Husholdningsskole, som efter forstanderinde frk. *Elisabeth Vestergaards* død skulle overgå til en selvejende institution — den eneste mulighed for at drive skolen videre — har vanskeligt ved at skaffe den nødvendige egenkapital til den helt nødvendige udbygning og mo-

dernisering af skolen. Der skal skaffes 150.000 kr. for at det nødvendige statslån på 3 gange dette beløb skal kunne opnås, og der mangler endnu ca. fem tusind kroner. Da Ankerhus sådan set skylder Sorø Husholdningsskole, hvor *Magdalene Lauridsen* begyndte sin løbebane, og hvor hun uddannede de første hold husholdningslærerinder i Danmark, sin tilblivelse, har jeg følt det som en historisk pligt at indtræde i husholdningsskolens designerede bestyrelse og yde mit bedste til hjælp for denne Danmarks første husholdningsskole, som vi simpelthen ikke kan være bekendt at få nedlagt. Skulle nogen af vore læsere — tidligere elever, lærerinder og vore mange venner — ville yde et bidrag til fremskaffelsen af den nævnte egenkapital, modtager vi gerne sådanne, store såvel som små.

Vi har i år haft adskillige praktikanter fra folkeskolens 9. klasse. Disse meget interesserede unge piger er velkomne her. Det er en god ordning, som giver mulighed for at bedømme, om deres uddannelse skal gå ad hovedvej A 1 — den huslige vej!

Når skolen nu har fuldt belagt med betalende elever på alle afdelinger, skulle man tro, at ledelsen var fri for økonomiske problemer. Men sådan er det desværre ikke. Der er to virkelig alvorlige problemer, nemlig likviditeten og skolepengene. Ekspansion og inflation virker her i samme retning, og netop i disse år oplever vi på Ankerhus — og på de fleste andre private skoler, hvadenten de er selvejende eller ej — begge dele i udpræget grad. Ekspansionen med større elevtal, flere og bedre lokaler med bedre undervisningsmateriel, og flere lærere, kræver både investering, hvortil pengene i hovedsagen må og kan lånes hos staten til en nærmest nominel rente, men dog kræver en indsats af egenkapitalen på $\frac{1}{4}$ af investeringen til en effektiv rente af ca. 9 pct., og større udgifter til lærerløn, hvoraf seminarierne får 85 pct., husholdningsskolerne 70 pct. refunderet af staten. De betydelige statsmidler, som således tilflyder »de frie skoler«, betyder en sikring af deres beståen og *burde* give dem sådanne kår, at ekspansion i fornøden udstrækning skulle være en smal sag. Der er imidlertid den fejl ved ordningen, at statslån og statstilskud udbetales så længe efter, at udgifterne er afholdt, nemlig fra 6 måneder til $1\frac{1}{2}$ år bagud, at skolerne sim-

pelthen er tvunget til at arbejde med meget betydelige kassekrediter til høj rente eller, hvis fornøden kassekredit ikke kan opnås, køre på vekslere og/eller trække betalingen af de uskyldige leverandører i langdrag. Men, vil man spørge, hvad med skolens overskud? Kan der ikke ad denne vej oparbejdes en kassebeholdning, så hele miséren undgås? Det kan lade sig gøre i tider med stabile priser og lønninger og ringe ekspansion, men ikke som forholdene nu er. Der kan ganske vist opnås overskud, men det ligger i statskassen i form af ikke udbetalte tilskud, og når man endelig får pengene, som er lovhjemlede og altså sikre nok, er inflationen og ekspansionen allerede løbet fra dem, så de ikke forstår. Når en skole som Ankerhus, der ikke er blandt de største, ved regnskabsårets udgang har et tilgodehavende hos staten på over 350.000 kr., forstår man, at det ikke drejer sig om småpenge. Man kan næppe bebrejde administrationen dette misforhold, da den må følge de i lovgivningen nedfældede regler, men det er min bestemte opfattelse, at lovgivningsmagten enten må ændre refusionreglerne således, at statstilskuddene ikke udbetales senere end $\frac{1}{2}$ år bagud, helst kun et kvartal, eller indstille sig på, at skolerne må nedlægges, hvad der er utænkeligt, eller overtages af det offentlige, hvad der ville være stik imod den hidtil, hvad undervisningen angår, med held fulgte linje. At skolernes drift ikke ville blive billigere af, at stat eller kommune overtager den, behøver næppe nærmere påvisning.

Skolepengeproblemet er i en inflationstid heller ikke så lige til at løse. Eleverne og deres forældre ønsker naturligt nok at vide, hvad uddannelsen eller kurset koster. Man er nødt til at give dem en pris $\frac{1}{2}$ —2 år før de møder på skolen, og selv om man naturligvis tager forbehold for løn- og prisstigninger, er det meget svært at ramme det rigtige tal. Værst er det, når der midt i et kursus — som til januar i fjor — sker en betydelig lønstigning, som skolerne har pligt til at følge, da det er meget vanskeligt at forhøje elevbetalingen midt i et kursus. Og elevunderstøttelsen stiger jo ikke, selv om skolepengene forhøjes. Der er heller ikke nogen mening i, at eleverne skal betale den høje

rente, som store kassekrediter medfører, men da staten ikke betaler den, må den indgå i skolepengene.

Der udarbejdes for tiden nye undervisningsplaner for husholdningsskolerne. Disse planer forudsætter en omlægning af undervisningen med linje-delning og gruppeundervisning i væsentligt omfang. Gennemførelsen af disse planer vil kræve flere og bedre udstyrede undervisningslokaler end skolerne nu råder over og flere lærerinder, altså en forøget investering og større udgift til lærerløn. Man må se i øjnene, at skolernes lærerlønstilskud må forhøjes fra 70 til 85 pct., så de kommer på linje med de private seminarier og ungdomskostskolerne, eller at elevbetalingen må sættes væsentligt op. Forhåbentligt vil lovrevisionen, som er nær forestående, betyde en forbedring af de private skolers vanskelige økonomiske kår.

Overgangen til den 3-årige uddannelse har bevirket, at adskillige lærerinder med den 2-årige uddannelse har meldt sig som hospitanter på seminariet i 2—4 uger. Vi modtager naturligvis gerne sådanne mod sædvanlig elevbetaling, men i begrænset antal — plads har vi jo ikke for meget af.

I lærerstaben er der sket betydelige ændringer. Lektor *Nordahl Svendsen* har, til vor bedrøvelse, måttet opgive undervisningen på Ankerhus som følge af en svær øjenlidelse. Vi er Nordahl meget taknemlig for, at han ville træde til, da fru *Wille Jørgensen* »faldt for aldersgrænsen« i 1953, og på sin stilfærdige og kloge måde opretholdt vore stolte traditioner hvad særlig kemiundervisningen angår. Da dr. *Ellen Margrethe Hansen* til august tiltrådte en stilling som afdelingsleder ved Statens Husholdningsråds forsøgsvæsen, måtte *Gustav Nedergaard* føre 2det års op til eksamen i kemi, og i vinter deler han og jeg kemiundervisningen med 1ste års. Fysiken er overtaget af den unge, nygifte realskolelærer *Alexander Øst*, som tidligere har undervist vore »forberedere« og har vist sig som en habil lærer i dette fag og i matematik, som vore 1ste års også får specialafsnit af. Heldigvis kan Ellen Margrethe Hansen beholde undervisningen i tekstil- og beklædningslære.

Grethe Christensen, som varetog undervisningen i de praktisk-tekniske fag, forlod os til august for at indgå ægteskab med fa-

brikant *Danielsen* i Nykøbing F. I hendes sted har *Britta Lambæk Nielsen* — i 59—60 min assistent — overtaget disse fag, og de er hos hende som hos hendes forgænger i gode hænder.

På Ankerhus Husholdningsskole skiftede vi også lærerinde til august, idet *Karen Simonsen*, som i 2 år bestred undervisningen i familiekundskab, hygiejne, emneundervisning m. m. blev ansat ved skolevæsenet i Thisted. Heldigvis har vi sikret os en udmærket afløser i *Tove Madsen*, nyuddannet og altså den første husholdningslærerinde med den 3-årige uddannelse på Ankerhus.

Også blandt de tilrejsende lærere er der sket et skifte. Havebrugskandidat fru *Agnes Eliasson*, Magdalene Lauridsens søster og hele skolens afholdte »Moster«, som i 30 år har undervist i teoretisk havebrug med ild og verve følte alderens tryk og lagde op. I hendes sted har konsulent ved Østifternes Haveselskab *Gerda Mayntzhusen* påtaget sig at føre dette særlige Ankerhus-fag videre frem.

Når Gustav Nedergaard til foråret overtager forstanderposten, må han slippe en del af de fag, han hidtil har undervist i, og det bliver derfor nødvendigt at antage en ny, fast lærer. Bestyrelsen, som finder det af betydning at have gifte lærere med børn knyttet til skolen, har fra april ansat agronom *Aage Hovmand* som lærer i naturfag (kemi, mikrobiologi og botanik med tilbehør). Aage Hovmand er gift med fru *Ellinor*, der er uddannet som korrespondent, og parret har 3 børn. De har den sidste halve snes år været knyttet til Kærehave Landbrugs- og Husholdningsskole og har således de bedste betingelser for at yde en god indsats og føle sig hjemme i vort miljø.

Med det store antal elever i seminariets 1ste og 2den klasse fra maj 66 bliver det nødvendigt at gennemføre en firdeling af holdene til en række øvelser og praktisk undervisning, og ved examiner i nogle teorifag at arbejde med parallelklasser. Dette nødvendiggør ansættelse af endnu en lærerinde, og *Sofie Larsen* — gennem mange år førstelærerinde på Hammerum Landbrugs- og Husholdningsskole — tiltræder som lærerinde ved seminariet og husholdningsskolen allerede til januar 1966.

Den nærmere fagfordeling for det kommende skoleår er dog endnu ikke afgjort.

Da Magdalene Lauridsen i 1943 overgav ledelsen af seminariet til triumviratet Marence Tarp, Johanne Wille Jørgensen og mig — et forretningsudvalg, som ledede skolen i 10 år — gav hun mig en acasie-stav, som hun kaldte marskalstaven, et tegn på at ansvaret såvel udadtil som indadtil nu var mit. Hun tog samtidig det løfte af mig, at jeg ikke måtte gå aktivt ind i politik, et løfte, jeg ikke har haft vanskeligt ved at holde. Når jeg nu ser tilbage på de snart 23 år, jeg har været forstander for seminariet, er det med dyb taknemlighed for, at jeg fik opgaven betroet. Det har for mig været en rig og lykkelig tid, og selv om jeg lige så lidt som Magdalene Lauridsen nåede mere, end jeg havde drømt om, har jeg ligesom hende nået mere, end jeg havde ventet. Seminariet er udbygget og næsten helt moderniseret, husholdningsskolen er vendt tilbage til den selv-vejende institution, så Ankerhus igen er en enhed, begge skoler har rivende tilgang af gode elever og en udstrakt good-will i alle befolkningsekredse, Statens Husholdningsråd er solidt forankret i folkets bevidsthed med en effektiv, aktuel forsøgsvirksomhed og en levende og virksom oplysningstjeneste. Den højere husholdningsuddannelse ved Nordisk Husholdshøgskoles forskellige linjer er under etablering, det nordiske samarbejde på husholdningsundervisningsområdet en levende realitet, den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse gennemført med held og interessen for husholdningsundervisning og forbrugeroplysning større end nogensinde. Har jeg så ikke grund til at være glad?

Disse betydelige fremskridt er ikke min fortjeneste. Men jeg har medvirket ved dem alle og stedse forsøgt at yde lidt mere end min pligt og være til nytte. Jeg har mødt og samarbejdet med mange storartede mennesker, som jeg ved min løbebanes afslutning gerne vil sige tak. Tak til mine dygtige, loyale og trofaste medarbejdere i lærerkollegiet såvel som det øvrige personale på skolen, tak til de brillante mennesker, jeg mødte og samarbejdede med i Statens Husholdningsråds tjeneste, tak til mine nordiske venner og kolleger for tillid og tro, tak til de

mere end 3000 elever på Ankerhus både for deres indsats på skolen, som de fyldte med liv, glæde og virkefrang, for deres indsats i husholdningssagens tjeneste udover hele Norden og for deres venlighed og trofasthed mod skolen og mod mig gennem 44 år. Tak til undervisningsministeriet, fra ministre til betjente, som har betroet mig tillidshverv og altid med venligt tålmod og tjenersind har modtaget mig og hjulpet mig, når små og store sager skulle forhandles og afgøres. Og sidst, men ikke mindst tak til min kone, mine børn og mine personlige venner, hos hvem jeg har hentet kræfter og fornyelse.

Således vil jeg da slutte min sidste beretning om årets gang på Ankerhus. *Min* opgave er løst så godt, som jeg nu kunne løse den, men opgaven lever videre, og unge kræfter er rede til at tage den op. Jeg tror på dem og på ideens livskraft, men jeg tør ikke love dem, at arbejdet bliver let. Dog, hvem siger, det skla være let, når bare det er rigtigt!

Folmer Dam.

Elevmødet 1965

Ankerhus — elevmøde — en række dejlige minder dukker frem fra ens længere eller kortere ophold på denne vor skole, og med kammerater og gamle lærere mødes vi, mens snakken går, smilet lyser op, latteren bryder frem, og man har det, åh, så dejligt. Vejret? — som sædvanligt fint. Allerede tidligt lørdag eftermiddag dukker een og anden frem, fra nord, syd og vest strømmer vi alle mod Sorø, og ved aftenbordet er vi alle for en stor del samlet. Traditionen tro er det skolens nuværende elever, der sørger for aftenens underholdning og senere traktement. Ved underholdningen i salen var alle skolens elevklasser medvirkende, og der var noget for enhver smag. Sang, oplæsning, deklamation, lystspil og dramatik fremført i gammel og moderne version vekslende mellem hinanden. Husholdningsskolens 8 mdrs. elever afsluttede aftenen med fakkeltog foran hovedbygningen.

Søndag morgen. Sol og sommer. Vi hejser flaget, synger vor morgensang og begiver os til den årlige generalforsamling. Da i hvert fald 70 af os (vi så gerne mange flere og især flere af den yngre generation). Gustav Nedergaard bliver mødets myndige dirigent. Formandens beretning og kassererens regnskab godkendes. Kassererens hjertesuk er de mange, ca. 160 elevindbetalinger, der mangler. Kan man nu forstå, at så mange kan glemme noget sådant. Næste punkt på dagsordenen er valg. Seminarieelevernes ene repræsentant, frk. Ingefred Juul Andersen og hendes suppleant frk. Anna Madsen, er på valg. For begges vedkommende blev det genvalg. Vor ene revisor, Hilda Christiansen, Ringsted, ønsker at fratræde, og konsulent Ellen Petersen, Sorø, nyvalgtes.

Under ordet frit omtaler forstander Dam moderniseringen af skolens lokaler, både de der allerede er færdige, og ligeledes med hensyn til fremtiden, hvor man håber på endnu et auditorium, et fysiklab., flere elevværelser og en spisesal til de elever, der ikke selv laver mad. Skolen har mange elever, og der er også sket en del lærerforandringer. Vi hørte også lidt om Sorø Husholdningsskole og dens fremtid. I dette og også i andre

spørgsmål, som f. eks. seminaricelevernes optagelsesmuligheder og den gifte husholdningslærerindes mulighed for genoptræning, deltog flere af generalforsamlingens fremmødte aktivt i den livlige diskussion.

Inden generalforsamlingen sluttede tog fru Harrekilde Petersen ordet for i smukke ord at hylde forstander Dam.

Ved middagen i salen og i legestuen på Gl. Anker havde mange ordet, såvel skolens lærere som gamle elever og repræsentanter for jubilæumsårgangene. Telegrammer og hilsner blev læst op; en særlig beundring vakte en meget smuk og morsomt sammensat scrapbog, der var lavet af Sofie Jønson, København, årgang 1905, og tilsendt i dagens anledning.

Ved eftermiddagsmødet talte undervisningsdirektør Engberg Petersen over emnet: »Fritiden i Fremtiden«. Emnet i sig selv er jo af interesse for os alle, og vi lyttede i øvrigt til foredragsholderen, der talte ud fra »Den vestlige verdens skræmmebillede«, hvor mennesker bor i byer, har et dødsens kedsommeligt arbejde og spiller fritiden bort, og »østens tøbrud«, hvor staten enten lokker eller lister folk til bedre uddannelse i deres fritid, bedre og mere produktivitet.

Eftermiddagen sluttede med at Gl. Ankers indiske elev, magister S. Susheela, fortalte lidt om sit hjemland og fremviste nogle af sine pragtfulde sarier, den indiske kvindekledning.

Dette var elevmødet 65 — på gensyn i 66 til alle gamle Ankerhus-elever.

Henny Bjerre Christensen.

*Tale af inspektør ved Specialkursus i Husholdning
fru Karen Harrekilde-Petersen*

Ved denne generalforsamling er det sidste gang, Folmer Dam står som forstander for Ankerhus. Vi, der nu har hørt hr. Dam berette om det sidste ny på seminarium og skole, har vist ikke haft denne alvorlige begivenhed ude af tankerne, selv om den ikke kommer bag på os. Hvordan vil der nu blive på Ankerhus? Vil de gode elevtraditioner blive fortsat? Vil gamle elev-årgange herefter kunne føle sig hjemme som før?

Disse og lignende spørgsmål melder sig så stærkt i dag. Ikke egentlig fordi vi ser med bekymring på Ankerhus' kommende dage, men fordi det er svært for os at acceptere bare tanken om, at forstander Dam afgiver ledelsen.

Kære Folmer Dam, vi står i gæld til Dem for, hvad De har givet os:

Som inspirerende lærer og som eminent leder. Jeg vil her rette en varm tak til Dem, og jeg har på fornemmelsen, at alle, der er til stede, vil slutte op om denne tak.

Det er helt spontant, at jeg har bedt om ordet. Derfor kan alt, hvad De fortjener tak for, ikke komme med. Vigtigst synes det mig at være at udtrykke taknemmelighed for Deres indsats såvel for elever som for skole. De gode arbejdsår og dejlige oplevelser vi har haft på Ankerhus, har De haft andel i. Alt genkaldes så stærkt på denne skønne efterårs-søndag. Nok har De ikke kunnet styre sol og vind for at sikre traditionen med det gode vejr. Alligevel tror jeg, De har bidraget også til denne traditions fortsættelse. Hvis der ligger en højere bestemmelse bag, sådan som jeg tror, der gør, så har den haft sine betingelser — betingelser som tro og oprigtighed fra dem, der er givet ansvaret for traditionernes videreførelse.

Ansvaret overtog De efter fru Lauridsen, og i oprigtighed og tro har De fortsat det, fru Lauridsen begyndte for vel 60 år siden. De har løftet en arv, som ikke var helt let, og De har værnet og skabt. Møn ikke fru Lauridsens store udsyn, at placere sin skole så skønt som her, har betydet meget for Dem? Jeg tror det, fordi jeg kender Deres kærlighed til naturen — den, der vel i nogen grad hænger sammen med Deres uddannelse ved landbruget, men som nok så meget er en del af Deres sind. Intet under derfor, at vi også under Deres påvirkning har følt det som et privilegium at lære her. I fortsættelsen af fru Lauridsens værk har De lagt kærlighed til.

En stor opgave voksede De op i, voksede De med, og voksede De sammen med. I arbejde og i fest gav De alt, hvad De formåede, og det var hverken lidt eller ringe. Selv vi ældre årgange fra omkring »26« husker det og føler endnu, hvad det kom til at betyde for os.

Men De gav også andet end »fag« og »fest«, som vi må takke Dem for. Da vi indskrev os til Ankerhus, var vort primære mål at få en eksamen, der banede vej til et erhverv. De hjalp os til eksamen, men udover det lærte De os gennem eget eksempel, at en eksamen ikke er en afsluttende fase i livet, men et værktøj vi fik i hånden til at slide med i medansvaret for vort fags trivsel og udvikling. Den tribut til husholdningsundervisning og -oplysning, De har ydet, er kommet os alle til gode.

Jeg føler mig bevæget ved at skulle tage afsked med Dem som Ankerhus' leder. Dog gør jeg det gerne, fordi De fortjener at få tid og ro til tanker og gøremål, som de mange års travle dage har stået hindrende for. Jeg kan vanskeligt forestille mig, at De »lægger op« i en triviel betydning. Ideer og ønsker har De jo stadig på lager, så det er ikke uden en vis nysgerrighed, at vi nu venter på, hvad De vil kaste Dem over. Med et oprigtigt ønske om, at De vil få et langt og lykkeligt otium, vil vi se frem til, at De vil betro os nyt fra Deres otiumdage ved elevmødet næste år. *(Stort bifald!)*

Programmæssigt var elevmødet jo ens for seminarieeleverne og husholdningseleverne bortset fra, at husholdningseleverne spiste deres måltider i legestuen — og havde som sædvanligt et hyggeligt samvær ved middagen.

Af de mødte var bl. a. tre gamle 25-årige, Tonni Kepp, Grethe Jensen og Frida Knudsen fra Aulum. Ja — 1940 måtte vi skrive til de indmeldte elever, at de måtte være frit stillet om de ville møde til kurset — som vi dog ikke mente ville blive forringet trods besættelsen, rationering o. a. — så vidt jeg husker kom de alle.

For os, der hører til de blivende på skolen, er det en opmuntring, at de »gamle« — også de yngre — har lyst til at vende tilbage. En flok 10-årige havde også sat hinanden stævne — vi repeterede noget af Britta Tynnings fornøjelige sang fra 1955. 5-årige var der også repræsentanter for, ligesom der var en stor flok af 8 mdr.s fra sidste år! Flere andre hold var repræsente-

ret med en enkelt eller flere. Som vi sang ved middagen: —
»Velkommen alle! vi samles atter med kammerater fra fjern
og nær« — det håber vi stadig må gentage sig — ja, på gensyn!

Margaret Lauridsen.

Ved et bestyrelsesmøde i oktober måned drøftede man en eventuel revidering af foreningens love. — Nedennævnte forslag fremlægges ved næste års generalforsamling.

Udkast til love for elevforeningen »Ankerhus«:

- § 1. Foreningens navn er elevforeningen »Ankerhus«, og dens formål er at bevare forbindelsen mellem skolen og dens tidligere elever.
- § 2. Der afholdes almindeligvis hvert år elevstævne den første lørdag—søndag i september og udsendes årsskrift i december måned. Derudover kan bestyrelsen med generalforsamlingens tilslutning påtage sig andre opgaver med henblik på elevforeningens formål, herunder bemyndigelse til f. eks. at udnævne æresmedlemmer.
- § 3. Ved en generalforsamling skal en afstemning foregå skriftlig på forlangende af bestyrelsen eller en fjerdedel af de tilstedeværende.
- § 4. Elevforeningen ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer, hvoraf de 3 med suppleanter vælges på den årlige generalforsamling for en 3-årig periode, idet der hvert år afgår en af de således valgte. Såvel husholdningsskolens som seminariets tidligere elever skal stedse være repræsenteret i bestyrelsen. De to andre bestyrelsesmedlemmer udpeges af den selvejende institution »Ankerhus« for en femårig periode, således at både husholdningsskolens og seminariets lærerkollegier er repræsenteret.
- § 5. Bestyrelsen vælger selv formand, næstformand og kasserer, ligesom den udpeger en sekretær, der ikke behøver at være medlem af bestyrelsen og kan tillægges et honorar. Bestyrelsen vælger ligeledes en repræsentant for foreningen til bestyrelsen for den selvejende institution Ankerhus.
- § 6. Generalforsamlingen vælger 2 revisorer med en 3-årig funktionsperiode.
- § 7. Elevforeningens kontingent fastsættes på den årlige generalforsamling under hensyn til omkostningerne ved udgivelse af årsskriftet og afholdelse af elevmøde m. v.
- § 8. Forslag til emner, som ønskes drøftet ved årsmødet, indsendes til sekretæren senest 15. juli. Meddelelser, artikler og andet fagligt stof, som ønskes optaget i årsskriftet, må være sekretæren i hænde senest den 1. november.

- § 9. Eventuelle forslag til lovændringer skal fremsættes i årsskriftet og kan ved næste generalforsamling vedtages med to trediedeles majoritet af de fremmødte.
- § 10. Skulle elevforeningen nogensinde blive opløst, overgår dens midler til fru Lauridsens fond.

LIDT FRA GL. ANKERHUS

Skoleåret sluttede jo sidst i marts — de sidste hold 8 mds. rejste; jeg tænkte ved mig selv — ja — så er det kuld af ungdom borte, hvad mon møder dem i livet. Forhåbentlig har de modstandskraft og kan bevare glæden i tilværelsen.

Knapt 100 unge piger har i indeværende år siden sidste årsskrift udsendtes besøgt henholdsvis det 3 mds. og det 8 mds. kursus.

Når de unge piger kommer til skolen, har de nok studeret programmet, også nok drøftet forskellige enkeltheder — men måske alligevel ikke tænkt, at de skulle bestille så meget eller stå så tidligt op — nå, men der er nok gjort erfaringer både her og der. Skoleopholdet skulle jo gerne give værdier på flere måder, også give flere interesser — ikke blive til »en husmor i soveby, der drukner i ugeblade,« som en eller anden en gang har sagt.

Skolearbejdet i det forløbne år har føjet sig stort set som det foregående — men selv om arbejdsplanen og timeplanen er nogenlunde den samme, så vil den alligevel have forskellig virkning — simpelthen fordi eleverne — de unge piger — ikke reagerer ens, og hvert hold præger deres kursus, så det aldrig for os bliver ensformigt — de mange absolut forskellige piger giver dagligdagen sit »spil«. Glædede mig f. eks. over, at Lis Kaster ved afslutningen i sommer sang for os: Det er i dag et vejr — et solskinsvejr; der gik altså 3 mdr., inden jeg opdagede hendes klare sangstemme, men det nåedes.

Nå, men undervisningen på en husholdningsskole må jo også følge med tiden, selv om jeg sommetider bruger vendingen: »det er ikke alt gammelt, der er dårligt, og ikke alt nyt, der er godt«, er det en glæde, når der kommer fornyelse i undervis-

ningen, som er værdifuld. Vil gerne af hensyn til de, der var elever her før 1962 lade frk. Jonna Nielsen og frk. Tove Madsen give eksempler på noget af det nye, som er indgået i undervisningsplanen.

Ved overgangen til 8 mds. kursus, er der blevet mulighed for at give eleverne på husholdningsskolen en mere *omfattende undervisning i brugen af tekniske hjælpemidler* end tidligere. Om tilrettelæggelsen af denne undervisning skal jeg her fortælle lidt.

Det er nu den 3. kursusperiode med 8 mds. elever (16—18 år), og det er lykkedes at få lejlighed til at benytte vort hårdt betrængte demonstrationslokale til 2 ugentlige lektioner à 3 timer, hvilket giver hver elev ialt 15 lektioner i faget »praktisk teknik og redskabsøvelser«. Derudover er der en ugentlig teoritime i maskin-redskabslære.

Nu kan man jo ikke forvente, at eleverne får rutine i brugen af de tekniske hjælpemidler ved disse lektioner, men forhåbentlig får de så megen kendskab, at det giver en vis fortrolighed med brugen af dem.

Eleverne bruger maskinerne til de formål, hver enkelt maskine egner sig bedst til, og vi drager sammenligning mellem de forskellige typer, således at eleverne laver en rapport efter hver lektion. For vaskemaskinernes vedkommende, hvor vi gennemgår alle tre typer samt fuldautomaterne, har vi lavet en del tids- og økonomiberegninger. Ligeledes prøver vi at tage tid for æltning, røring og piskning af forskellige deje — samt at få eleverne til at se på udformningen af redskaberne på de benyttede røremaskiner, for derigennem at finde frem til den tidsforskel, der fremkommer ved forarbejdningen af samme portion dej, selv om maskinerne har lige stor effekt.

Eleverne arbejder i grupper på 2 eller 3, som det er mest passende, og har ligeledes lejlighed til at diskutere de fremkomne resultater, før rapporten udfærdiges. En af de sidste lektioner har været benyttet til selvstændige opgaver, og disse små prøver har vist, at eleverne har fået et indtryk af de for-

skellige maskiner, således at de senere, når de står over for anskaffelsen af disse vidundere, kan vurdere tingene — og ved læsning af afprøvningserne finde frem til det, der passer bedst i deres husholdning.

J. N.

Indkøbslære som selvstændigt fag og praktisk betonet omfatter kun indkøb af madvarer. Formålet med denne undervisning er, ved indkøb af samme produkt med forskellig forbehandling, fra flere firmaer og indkøbt i 2—3 forretninger, at sammenligne pris i forhold til kvalitet og nettovægt. Efter tilberedning angives tilberedningstiden, og rettens smag bedømmes; som sammenligningsgrundlag bliver retterne oftest også fremstillet af de ikke forhandlede produkter. Desuden tilsigter undervisningen at gøre de unge bekendte med, hvilke halv- eller helfærdige produkter de med rimelighed af hensyn til husholdningsudgifterne kan anvende i det daglige, som en lettelse ved madlavningen.

Der lægges vægt på, hvordan man uden at skulle købe varen har mulighed for gennem en deklaration på indpakningen at få oplyst, hvordan varen er sammensat og dermed også, om varens kvalitet og holdbarhed. Ved selvstændige indkøb lærer de unge, hvilke typer af forretninger, der gennemgående sælger varen billigst, men desuden bliver de anmodet om at lægge mærke til betjeningen og dermed den vejledning, de kan få i de forskellige forretninger.

Efter hver lektion udfyldes et skema, der danner baggrund for sammenligning og samtale om de produkter, der har været taget frem.

T.M.

Da der endnu blandt elevforeningens medlemmer findes nogen, der har haft kendskab til personer, der i sin tid gennem deres arbejde eller på anden måde betød noget for os på Ankerhus, vil jeg gerne have lov til at mindes nogle af disse, som i det forløbne år er døde.

Skrædermester *Chr. Ricardt*, der i sin egenskab af sognefoged i Sorø landdistrikt havde en del med Ankerhus at gøre, der jo dengang ikke var indlemmet i Sorø købstad.

Vognmand *Marius Andersen*, der var fru Lauridsens »privatchauffør« bl. a. på den jyllandstur til hendes fødested, barndoms- og ungdomsegne, som blev givet hende, da hun fyldte 80 år af medhjælperen på Ankerhus og hendes børn.

Vand- og gasmester *Johannes Brinck*, som helt fra sine unge år, først som lærling, siden som mester — måtte færdes meget på Ankerhus for at klare de mange ledninger rundt om i de mange huse.

Bibliotekar *Margrethe Gram* — fra sin barndom knyttet til Ankerhus, hvor hendes far virkede som lærer — og hvis venskab lige til sin død, vi satte megen pris på. Gennem 30 år var hun leder af biblioteket i Birkerød — i en omtale af hende, stod der bl. a., at hun på sin initiativrige måde gjorde et stort arbejde for Birkerøds kulturelle liv.

Margrethe Andersen fra Sønderup dim. for over 40 år siden, glædede mig med et dejligt møblement i bondestil — desværre nåede jeg ikke at få det på plads, inden hun døde — gaven indebar jo nok det, at hun mindedes sin Ankerhus-tid som en god tid.

Ja — og nu her i disse kolde novemberdage mistede vi *Egil Dam* — han havde i de sidste tyve år boet i sit hus på Trekanten. Hans liv blev ikke »en dans på roser« — ej heller de år han var i Argentina. Vi måtte beundre, at han trods sin sygdom og sit eneboerliv kunne holde den standard som menneske, han gjorde — fulgte med i begivenhederne, både de nærmest ved og dem ude i den store verden — »Information« hørte til daglig læsning. Lidet fordringsfuld, og dybest set »gentlemanlike«, sir- lig med sin person og sit hus — førte ikke ligegyldig snak — filosoferede sommetider sammen med Johansen, der bragte ham

hans madkurv — en dag, hvor de talte om menneskers forskellige lod, udtalte han på sin særegne måde, at hans lod var kommet til at vende nedad.

Vi under ham den fred, han nu har fået og siger ham tak for det, han på sin måde gennem sit liv lærte os et og andet af.

Denne lille beretning med hilsen til de »gamle Ankerhuspiger« har jeg lyst til at slutte med et citat fra en avis underkrevet F.D., hvor der stod: Statistik er nyttig, ja, uundværlig, men også farlig — tager ikke hensyn til værdier, som ikke kan måles. Hvad haver angår kan statistikken ikke illustrere det gammel-kinesiske ordsprog, der siger: »Lykkelig er kun den, som ejer en have«.

Dette kan tiltrædes med hilsen til pigerne, der har arbejdet i og nydt haven på Gl. Ankerhus. Margaret Lauridsen.

Indtryk fra Islandsturen

*Yderst mod norden lyser en ø
klart mellem isslag og tåge,
der ved en bjerggild, som aldrig kan dø.
oldtidens billeder våge,
derfra går sagnet vidt over ø
som en måge.*

Mod denne ø, som strækker sig fra Polarkredsen i nord til 64,5° nordlig bredde i syd (300 km) og fra den 24. til den 14. længdegrad i vest (500 km), stævnedes den 3.-7. 1965 21 svenske, 17 finske, 32 norske og 20 danske skolekokken- og husholdningslærerinder for sammen med os ca. 50 islandske kolleger at deltage i Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisnings møde, som denne gang var henlagt til Island. Mødet blev holdt i Reykjavik og varede 4 dage, derefter var der lejlighed for deltagerne til at foretage rejser rundt i landet.

Mødet var tilrettelagt med mange særdeles gode foredrag, som satte os ind i Islands historie, geologi, kultur og forholdene af i dag, senere fik vi ved selvsyn bekræftet det, der var blevet os fortalt. Jeg vil i det følgende gengive nogle af mine indtryk og tanker fra mit ophold i Island og omgang med islændinge.

Island bød os velkommen i strålende sol, og vejr-guderne var os venlig stemt under opholdet, selvom vejret i Island er stærkt svingende. Det kan skifte fra time til time, hvilket skyldes, at kolde og varme luftstrømme mødes ved Island. Derfor siger optimisten: »Hvis De ikke er tilfreds med vejret, så vent blot et øjeblik«. Luften føles uendelig frisk og klar. Sigtbarheden er stor; vi kunne med lethed fra Reykjavik se Snefjellsjökul, som ligger 120 km borte.

I år 874 bosatte den første landnamsmand Ingólfur Arnarson sig i Island. Som skik og brug var, blev det dér, hvor hans højsædestøtter skyldede i land, og dette sted blev senere landets hovedstad. Arnarson gav det navnet Reykjavik, som betyder vigen med de rygende kilder. Navnet har stedet beholdt, og i dag ligger der en moderne by, hvor ny og gammel byggestil kæmper om pladsen. Byen har ca. 75.000 indbyggere, godt 40 procent af landets befolkning. Reykjavik er en by i rivende udvikling, der bygges og bygges i jern og beton. Stenhuse er ikke tilladte, da de ikke modstår jordrustelser særlig godt. Reykjavik er en smuk og meget ren by. Mange smukke anlæg indrammer byen; disse parker og blomsterbede passes af børnene, som i den lange sommerferie i juni, juli, august og september, der ikke bruges til ferie, men til forskelligt arbejde, foruden i det nævnte, kan være med til høstøsten, fåreklipping eller nyplantning af skov. Gymnasieeleverne deltager i byggeriet eller tjener til videre uddannelse i sildeindustrien. Lærerne i Island arbejder ligeså i ferien med forskelligt forefaldent arbejde; der er nemlig brug for al den arbejdskraft, som kan skaffes. Den form for både åndeligt og manuelt arbejde, tror jeg, er særlig værdifuld, man står ikke så uforstående over for realiteterne, når man kommer ud i livet, og samtidig vil lærerne i deres undervisning lettere kunne give noget, der har relation til det praktiske liv. Jeg tror også, at denne opdragelse til arbejde helt fra barns ben er med til at højne ungdommen, gøre den mere selvstændig og ansvarsbevidst; givet er det i hvert fald, at der i Island er en meget lav ungdomskriminalitet. En anden god ting ved det islandske samfunds opdragelse af de unge er, at man, så snart man tjener penge, betaler en bestemt procent, som sættes hen på en særlig konto, så de unge, den dag de gifter sig eller fylder 25, har en samlet sum til køb af hus, lejlighed eller etablering af egen virksomhed.

I Reykjavik besøgte vi domkirken, hvor vi overværede en gudstjeneste, og samtidig var der præsteindvielse, begge dele var smukt og højtideligt. Statskirken i Island er luthersk-cvangelisk, men de fleste trossamfund er repræsenteret, og der er fuld religionsfrihed. Man skal aldrig give sig til at diskutere religion (men gerne politik) med islændinge, for de betragter det som noget helt privat, hvad man vil tro og ikke tro, og sådanne ting diskuterer man ikke med andre. Det er for øvrigt et typisk karaktertræk hos islændingene, at de respekterer andres private følelser, man forlanger, at andre gør det samme. En islænding vil aldrig trænge sig ind på én, men vil man selv fortælle noget, er de ivrige lyttere; men man kan også være sikker på, at det

ikke kommer længere, da de ikke drømmer om at blande sig i andres privatliv, noget som jeg har lært at sætte pris på gennem mit nære samarbejde med islændinge.

Af institutioner besøgte vi flere skoler meget smukt udsmykket med moderne kunst i meget stærke farver, men som ved sin fine sammensætning giver et godt eksempel på islændingenenes fine farvesans. Skolerne ligner meget nye danske, og selve skolegangen er meget lig vor, dog den lange sommerferie er noget ganske specielt for Island, men det gør ikke skolegangen dårligere. Man passer på disse nye og smukke skoler, eleverne skal bruge skiftesko, og slik er ikke tilladt, begge dele overholdes strengt.

Reykjavik er byen uden skorstene, da det meste af byen er opvarmet med vand fra de varme kilder. Vi var af Reykjaviks byråd inviteret ud og se varmtvandsforsyningen, som ligger 15 km uden for byen, og hvor de nordiske flag, som i dagens anledning var hejst, kun lige kunne skimtes, sådan stod dampen op af jorden. Man ved ikke så meget om de varme kilder, men blot at de findes og mange steder kommer helt op til overfladen, andre steder må der bores dybt for at finde dem. For nylig er man begyndt at bore i selve Reykjavik, og i en dybde af 2200 m har man fundet vand, som er 146°. Ved varmtvandsforsyningen har man dybe borehuller, og her pumper man vand på 121° igennem cementerede kanaler ind til Reykjavik, hvor det blandes med det kolde vand, som har afgivet sin varme, sådan at vandet ikke er kogende, når det ledes ind i husene. Denne form for opvarmning er både billig og meget renlig. I andre egne af landet, hvor de varme kilder findes, bruges vandet til opvarmning af væksthuse, som bliver til hele orientalske oaser midt i en ellers øde og ufrugtbar lavamark. Sådanne væksthuse så vi i Hveragenði, en by som udelukkende lever af gartneri, og hvis produktion forsyner Reykjavik med frugt og grøntsager. Man spekulerer også på at udnytte de varme kilder til drivkraft for el-værker for på denne måde at skaffe billig elektricitet.

I Krisuvík området, som vi besøgte en sen aften, stiftede vi bekendtskab med en anden type varm kilde, Solfatarerne, her er en herlig duft af svovlbrinte, og en grålig røg og damp hvæsende op af jorden. Her har man i 400 meters dybde målt temperaturer på 233° C — der er temmelig varmt i jordens indre.

Man har tidligt forstået at udnytte de varme kilder. Forfatteren af Heimskringle, Snorri Sturluson, har i Borgarfjörður haft et stensat badebassin under åben himmel, hvor badevandet var fra de varme kilder. Dette bassin fik vi lejlighed til at se, da vi besøgte hans gård; på stedet er der opført en stor skole. I Reykjavik så vi friluftsbad, som kan benyttes hele året. Badning i et friluftsbassin fik vi lejlighed til ved Varmaland-skolen, hvor der var nogle af os, der tog en svømmetur i det 25° varme vand, medens de øvrige deltagere hyggede sig med kaffen. Det var en mærkelig fornemmelse kl. 23 at svømme under åben himmel, og som baggrund have høje bjerge, hvis top helt var forgyldt af solens stråler — i sandhed et betagende syn. Islands

største varme kilde besøgte vi ved Deildartunguhver, den producerer 250 m³ kogende vand i timen, her var næsten intet andet at se end røg og damp.

Efter besøget på varmtvandsforsyningen kørte vi til Reykjavik frilandsmuseum, hvor man har genopført en gammel kirke og gård. Kirken bruges i dag til bryllup, og gården gav os et indtryk af, hvordan man i gamle dage byggede, den typiske bygning bestående af gavlvendte huse sammenbygget til en helhed med indre forbindelse. En gammel præstegård, bygget i samme stil, besøgte vi i Glaumbær. Gården har græs på taget, og bygningerne er ikke højere, end at man kan se hen over tagryggen, men når man træder ind i bygningen, går man flere trin ned, så rummet får normal højde.

På vej til denne gård besøgte vi gården af i dag; den er helt i stil med den danske både i ydre og indre, samt teknisk snilde. Her fik vi også lejlighed til at se fårene på nærmeste hold, da de var i folden for at blive klippet, inden de igen lukkes ud i bjergene. I naturen er det svært at komme fårene på nært hold, da de er meget sky og vagtsomme, men giver et dejligt levende indslag i den mest øde, barske og nøgne natur. Fårene ses med deres 1 eller 2 lam tit balancerende på en høj bjergryg, stående på den yderste spids af et klippefremspring eller liggende behageligt gumlende, hvor naturen har lavet en lille fordybning. Det islandske får er meget elegant, spinkelt i bygning og med snoede horn, så de mere minder om geder. Fårehold er et meget vigtigt erhverv, og naturen giver rigeligt foder. Til samling af fårene, når de enten skal klippes for uld, som forarbejdes til skønne garner og stoffer, eller slagtes og bruges til lækker steg eller røget kød, bruges hunden og hesten, da de er de eneste transportmidler, der kan færdes i dette knudrede terræn. Hesten, som tidligere var det eneste transportmiddel, bruges nu mest til ridedyr. Af andre husdyr er der svin og køer.

Vi besøgte landets største mejeri, hvor der hver dag bliver bragt mælk fra leverandører, som bor indtil 300 km borte. Det var særlig fremstillingen af den islandske nationalret, skyr, der tiltrak vores opmærksomhed. Skyr er et skummetmælksprodukt, som synes med skyr fra sidste produktion og tilsættes osteløbe; når mælken har koaguleret, bliver det meste af vollen siet fra i et særligt apparat, skysien. Ved brugen røres skyren op med vand eller mælk til en lind grød, som serveres med sukker og mælk iblandet fløde. Et meget proteinrigt næringsmiddel, som alle fik lært at sætte pris på. En anden nationalret er de islandske pandekager, som er meget tynde pandekager bagt på speciel pande, og som ved afkøling på en kold bordplade hindres i at blive hårde og kedelige, men bliver bløde og lækre. Ved anretningen lægges de sammen om flødeskum og syltetøj — dem blev der spist mange af under vort ophold.

Den islandske mad er dejlig let fordøjelig, består af megen god fisk og lammekød, som er meget bedre end det, vi kender herhjemme, da det er finere i kødet og ikke har nogen tættet smag. Hele den islandske kogekunst blev vi præsenteret for, da vi var gæster i ministerboligen, hvor landbrugsminister Ingólfur Jóhanson, (der også holdt velkomsttalen ved åbningsmødet),

var vært ved en meget fornem frokost, der bød på alle islandske specialiteter. Smag på gammel islandsk mad-skik fik vi, da der efter foredraget »Kosthold i gamle dage« blev serveret smagsprøver; der var meget at vælgemellem fra Havkal nedgravet i jorden i 3 mdr., torfisk med usaltet smør, leverpølse, brød bagt i jorden ved de varme kilder, lammesylte, blodpølse opbevaret i valle, til surt hvalspæk, sikkert det de færreste satte pris på.

En særlig form for varme kilder er springkilderne, hvoraf Store Geysir er den berømteste, men den har taget sig en hvileperiode, dog gav en mindre os et godt indtryk af springkildens virksomhed. Springkilden ligner en lille sø, spejlblank og så pludselig springer der en vand søjle flere meter op i vejret, for efter få sekunder atter at ligne sig selv — en mærkelig naturlig foreteelse, og første gang man oplever det, er det som om man selv springer med.

Fra springkilden til fossen. Den første foss vi så, var Gullfoss, den smukkeste af Islands fosser. Vandet kommer fra jøklerne på højsletten og falder med enorm kraft nedad bjergsiden for gennem en lang kløft at finde vej til havet. Det er et meget betagende syn at se disse fosser, men skrækindjagende at se den kraft, som vandet har med. I solskin er der over Gullfossen en regnbue, fordi vandet efterlader en regndis ved sit fald. Af andre fosser så vi Godafossen, som falder fra to sider, og Dettifossen, som både er Islands og Europas største. Her var vandfaldet så kraftigt, at vandet så helt grumset ud, men så man vandet gennem kikkert, var det rent og klart. Dettifossen kommer fra højsletten 400 m over havet, og dens løb strækker sig over 200 km. Men foruden de store fosser så vi et utal af små, hvis rolige, smukke løb og hyggelige rislen gav et levende indslag i den øde natur.

Bjergilden, som aldrig kan dø, oplevede vi ikke i aktivitet, men der er ca. hvert femte år vulkansk udbrud i Island, som i dag har 30 aktive vulkaner. En tredjedel af verdens lava er produceret på Island. Islændingene siger, at Vorherre ikke har været tilfreds med sit skaberværk på Island, derfor laver han om på det af og til. Det sidste vulkan-udbrud blev ikke inde på land, men lidt sydvest for Vestmannaøerne, som også er opstået ved vulkan-udbrud; her er opstået en ny ø, Surtsey (Sort ø) er den blevet døbt, og vi så på film, hvordan den var blevet til. Øen blev dannet af 1200° varm lava, så må man erkende, at bjergilden er livsfjendtlig, uforsonlig, betagende men også skrækindjagende. På hjemturen så jeg fra flyveren øen og dens datter som er under dannelse, og den røg og dampede det godt fra.

Lavaen, som hele landet er dækket af, består af basalt (den blå) og palagonit (brun, grå). Skal man beskrive lavaen minder den om de slakker, man tager ud af kakkelovnen, blot i større format. Et af de smukkeste lava-områder, vi så, var omkring Myvatn (Myggesøen), her stod myggene i tykke, sorte striber, og her fik vi lejlighed til at kigge ned i et udbrændt krater, og lod man øjet følge en bjergkæde, så man det ene krater efter det andet. Ved Dimmuborgir var den ene lavaformation mere fantastisk end den anden, og farverne skiftede i det uendelige og i en sådan rigdom, at man havde

svært ved at løsrive sig; man forstår godt, at islændinge har sans for farver og dristigt sætter dem sammen, for de har denne naturskønhed for øjet, ligegyldigt hvor de vender det hen. Mange steder er lavaen dækket af mos og lav eller små blomster, og hele den islandske flora fik vi lejlighed til at se i den botaniske have i Akureyri.

Island har ikke fået navn efter den evige sne, jøklerne, som dækker 11800 kvadratkilometer, men efter havisen, som tidligere lukkede fjordene på Nordlandet. Af jøklerne er Vatna-jøkel den største, men her er også en ejendommelighed, nemlig en vulkan dækket af sne; dette gør, at man i 1725 m højde midt på jøklen kan finde en stor sø, som aldrig fryser til, igen et af dette lands ufattelige naturfænomener.

Noget helt specielt for Island er sagaerne. Island er et højt kultursamfund, og har været det gennem tiderne. Sagaerne er verdenslitteratur skrevet i et sprog, som selv kan læses af børn, og islændinge sætter en ære i at kende sagaerne, som fortæller om landets fortid, historie af meget høj karat. Islændinge læser meget, og man har den største bogproduktion pr. indbygger i verden. Hver lille flække har sin boghandel, og i hjemmene bugner reolerne, ikke af bøger, der kun står til pynt, men bøger hvis bind bærer præg af flittig brug.

En anden ting, der fortæller om Islands kultur, er kirkerne. Vi besøgte en del, og fælles for dem alle er den vidunderlige belysning, der kommer ind gennem mosaikvinduene, som er i meget stærke farver, der giver kirken en hyggelig atmosfære, og man føler sig straks hjemme, noget meget værdifuldt for en kirke. Dette træk gjorde sig gældende både i de gamle og nye kirker. Af nye kirker må jeg nævne kirken på Skálholt, som er bygget på det gamle bispesæde, og hvis udsmykning de øvrige nordiske lande har bidraget til.

Island er i dag republik, men sådan har det ikke altid været. De landnamsmænd, der grundlagde den islandske nation var frihedselskende folk, derfor drog de fra Norge, hvor de følte, der var trangt, til Island, hvor de i 930 grundlagde det ældste demokrati i verden ved at oprette Altinget, den lovgivende forsamling, som fik til huse i Tingvellir. En slette beliggende ca. 50 km fra Reykjavik, og som er tilgængelig fra alle sider og har en høj lavavæg, der gør, at de talendes røster bliver forstærket, (et naturligt højtaleranlæg), så alle på sletten kan høre, hvad der siges. Stående ved væggen fod hørte vi en ung islænding tale med en særlig glød i stemmen og lidenskab i øjet, om Tingvellir og dens betydning for det islandske folk. Det er en hellig plet, og her har man samledes siden 930 hvert år i juni for at bestemme lov og ret i landet. Her har man bedt til, at Island en dag igen skulle blive et frit land, det som det efter 700 år under fremmed herredømme oplevede i 1944, da den Islandske Republik blev oprettet. Som udenforstående fornemmer man stedets højhed og naturskønhed. I dag samles man til store folkefester. På Tingvellir spiste vi afskedsmiddag, hvor de øvrige nordiske lande bragte deres tak til den islandske komité, som

havde arrangeret dette strålende møde, som for alle blev en stor oplevelse.

Dagen efter brød vi op og drog på tur rundt i landet, nogle mod vest, andre mod nord og øst. På denne tur stiftede vi bekendtskab med Island, og når man har set landet, vil man bedre kunne forstå det islandske folk, for når man lever i pagt med en sådan natur, må man mærkes af den.

Det er umuligt i ord, skrift eller billeder at give det rigtige indtryk af landet, det skal opleves.

Jeg vil til slut rette en tak til alle de islændinge, som var med til at gøre denne rejse til et uforglemmeligt minde for mig.

*Medens det synkende Nordens magt
deltes og måtte forsage,
blev der på Island bevaret og lagt
livssæd for kommende dage.
Der nu et tegn på stammernes pagt
står tilbage.*

*Jytte Jakobsen,
Ankerhus, 57—59.*

Aldrig færdig — altid på vej

Tanker omkring den 3-årige uddannelse nu og fremover

Af Gustav Nedergaard

Den 3-årige uddannelse af husholdningslærerinder, der påbegyndtes i 1962, og hvis »grundlov« er den ministerielle bekendtgørelse af 28. oktober 1960, er jo endnu at betragte som »ny«, — al den stund der endnu kun er dimitteret 1 hold lærerinder med denne uddannelse.

Dens planlægning og gennemførelse har stillet store krav til såvel husholdningsinspektøren og seminariernes ledelse, som til de mange lærerkræfter, der har måttet »omstille« sig til de nye undervisningsformer og til det nye indhold, som en betydelig del af fagene har fået.

Kravene har været så store, at man let kan få lyst til at hvile lidt på »laurbærkransen« og nyde værkets fuldbyrdelse.

Sagen er imidlertid den ganske nøgterne, at intet ville være mere farligt, mere bremsende på udviklingen end netop dette,

at *standse* ved det nåede resultat, — gennemførelsen af den 3-årige uddannelse.

Denne uddannelse *er* og *bør være* så rummelig, at den giver mulighed for ændringer, efterhånden som udviklingen i hele samfundet omkring os skrider hastigt frem.

Jeg argumenterer hermed ikke for en radikal ændring af bekendtgørelsen, eller for en omlægning af uddannelsen, — men for det synspunkt, at der også på dette område kan drages nytte af Fru Lauridsens valgspog: *Aldrig færdig, — altid på vej.*

Kom bekendtgørelsen for tidligt?

I den betænkning om læreruddannelsen, der er grundlaget for det i folketinget fremsatte lovforslag om uddannelse af lærere til Folkeskolen, har et mindretal indtaget det standpunkt, at lovrevisionen bør vente, indtil en *afklaring* af udviklingen inden for Folkeskolen er nået. Et sådant synspunkt baseres naturligvis på den kendsgerning, at en ændring af en flerårig uddannelse *ikke* sker med få års mellemrum, men snarere med 10—40 års mellemrum, og at man derfor bør være forsigtig med radikale ændringer i uafklarede perioder for ikke at binde udviklingen til et forkert spor mange år frem i tiden.

Nu kan man netop med rette nævne, at udviklingen inden for den huslige uddannelse og det huslige erhverv i øvrigt er inde i en sådan »uafklaret« periode, samtidig med at uddannelsen af husholdningslærerinder er fastlagt af bekendtgørelsen af 1960, for *en årrække fremover.*

Jeg er dog ikke så bekymret. Dels er det et såre fremsynet udvalg, der affattede »vores« bekendtgørelse, og dels er denne kun en *ramme* om uddannelsen, ikke en spændetroje for den.

De tre hovedhjørneste

Uddannelsen hviler som bekendt på 3 væsentlige »grundpiller«, den *praktiske*, den *teoretiske* og den *pædagogiske* undervisning eller træning, og på alle tre områder må vi i de nærmeste år bestræbe os på at følge med i samfundsudviklingen, og *holde uddannelsen a'jour.*

Den praktiske undervisning

På dette område gør det sig stærkt gældende, at vore elever nu er langt mindre trænede og rutinerede i praktisk arbejde end tidligere, samtidig med at der ikke er mere tid afsat til en sådan optræning. Den praktiske undervisning må derfor satse på en

rational *indøvelse* og *anvendelse* af grundprincipperne, således at eleverne har et grundlag at arbejde videre med i de mere selvstændigt prægede, pædagogiske øvelser under uddannelsen, og senere i den gerning, de optager som færdiguddannede.

Netop i de praktiske fag stilles der store krav med hensyn til tilpasning til den *nuværende leveform*, der ændres i takt med den tekniske udvikling i samfundet. Tilpasningen er et problem, hvadenten det drejer sig om køkkenarbejde, vask eller rengøring.

Det allervigtigste, men også det allervanskeligste problem at løse, er at opnå den rette *sammenhæng* mellem grundfagene og de praktiske fag, — ikke mindst når en skole vokser sig stor, og kontakten mellem lærerne inden for de enkelte fagområder derved let bliver mindre.

Det er problemer, der sikkert burde behandles på »kontaktkurser« af intern karakter, hvor de enkelte fagområders problemer og synspunkter kunne komme frem.

Den teoretiske undervisning

I teorifagene skulle elevernes forbedrede forkundskaber lette tilegnelsen af grundfagenes elementære stof.

Her vil jeg særligt hæfte mig ved den kendsgerning, at *alle* eleverne nu har nogen kendskab til *matematik*, og yderligere får denne viden suppleret ved matematikkursus i det første år. Dette har stor betydning for en *rational* tilegnelse af de vigtigste grundfag fysik og kemi, og forhåbentlig dermed også for de øvrige grundfag.

Der står i bekendtgørelsen om de fleste af grundfagene, at de bør støttes af øvelser i forskelligt omfang. Det står helt klart for mig, at vi må bestræbe os på at udvide *øvelsesundervisningen* på en del områder og gøre disse øvelser mere *selvstændigt prægede*.

De mere anvendte teorifag som næringsmiddellære, ernæringslære, økonomi m. v., er vel nok de mindst ændrede, men også her må der arbejdes videre med såvel indhold som undervisningsform.

De »nye« anvendte teorifag, boliglære og tekstillære, er ved at finde en form, der passer ind i den store sammenhæng. På begge områder sker der også ændringer i »hverdagen«, — jeg tænker bl. a. på den nystartede debat om, hvorvidt den boligudformning, vi nu praktiserer, opfylder de krav, nutidsfamilien stiller til den, — for slet ikke at tale om fremtidsfamilien.

Det er særligt traditionelle badeværelser, køkkener og i mange tilfælde vaskerum, der er i søgelyset, som værende alt for små og utilstrækkelige. Vore elever må være kvalificerede til at påvirke disse debatter.

I samtlige disse såkaldte teorifag må vi stedse bestræbe os på at udnytte alle de hjælpemidler, der tilbydes, såvel *lærer* som *elev*, i undervisningen. Jeg tænker her på flonellograf, flip-over, over-head projektor, sprit-duplikator og meget andet.

Det koster bare penge, — mange penge.

De pædagogiske fag, — undervisningsøvelserne

Vel vidende, at der ingen skarpe grænser er imellem de 2 fagområder, jeg måske med forældet terminologi kalder »teorifag« og »pædagogiske fag«, vil jeg dog af praktiske grunde opretholde denne opdeling.

På det pædagogiske fagområde medførte den 3-årige uddannelse som bekendt de *største ændringer*, — men her råder til gengæld også den største usikkerhed, — set fra mit synspunkt.

Baggrunden for lærerindeelevernes pædagogiske praksis er naturligvis *dels* de tillærte færdigheder og kundskaber, *dels* grundlaget fra psykologi, teoretisk pædagogik og metodik.

Men udøvelsen, etableringen af undervisningsøvelser, volder nogen besvær og er ikke helt tilfredsstillende.

Jeg vil særligt pege på 2 problemer:

Det ene er, at det er vanskeligt at gøre øvelserne helt »virkelighedsnære«, når kammeraterne i ret stor udstrækning er »elever«, — selv om disse beflitter sig på at spille rollen troværdigt.

Jeg tror, at vi må gøre en indsats udover øvelsesskole og elever i Folkeskolen for at få »impulser« udefra tilført undervisningen i praktisk pædagogik. Vi kan måske nogle gange få en gruppe husmødre som tilhørere og elever, og vi kan beflitte os på at *tilkalde konsulenter* ude fra organisationerne, der kan komme og servere problemerne »frisk fra fad«.

Det andet er, at praktikanttjenesten i vor udmærkede øvelsesskole fra august-september og til jul kun bliver af en uges varighed, hvilket er for kort en periode, — og som Følmer Dam skriver i sin beretning, bliver den nærmest uoverkommelig med de tilstundende *store klasser*.

Dette sidste problem kan finde sin løsning i en *udvidelse af øvelsesskolen*, og jeg så personligt meget gerne, at Husholdningsskolen Gl. Ankerhus blev *øvelsesskole* med forskellige kur-

ser fordelt på hele året, og naturligvis gerne udbygget med nye lokaler, men samtidig bevarelse af sit nuværende præg. Dette kræver ganske vist tilladelse og anerkendelse fra højeste sted — for at opnå tilskud, — men forhindringer kan jo i mange tilfælde forceres, når der sættes noget ind herpå, — og det tror jeg, vi skal gøre.

Eleverne, — de lærerstuderende

Jeg har allerede tidligere i artiklen været inde på problemerne om *forkundskaber* eller *adgangsbetingelser*.

Med nedsættelse af aldersgrænsen til 19 år må dette spørgsmål være afklaret; den huslige tjeneste bør der heller ikke røres ved, — men der er derimod grund til at se kritisk på adgangsbetingelserne, hvad den skolemæssige uddannelse angår.

Jeg tænker her særligt på bekendtgørelsens bestemmelse ang. 8.—9. klasse-eleverne.

Jeg vil dog på den anden side ikke gå så vidt, som visse debattører i læreruddannelsesdebatten, der foreslår hele den rent faglige kundskab erhvervet *inden optagelse* på seminariet, således at man udelukkende koncentrerer sig om den pædagogiske træning under uddannelsen. Dertil er denne uddannelse for specialiseret, — hvilken eksamen skulle vi kræve som adgangsbetingelse?

Elevråd og kostskoleform

En lærer skal i sin gerning og gennem sin påvirkning af eleverne gerne være med til at styrke det demokratiske samfund, — være med til at fremme samarbejdsindstillingen og ansvarsfølelsen over for vort moderne, komplicerede samfund.

Det er derfor af stor betydning, at de studerende under uddannelsen inddrages i ansvaret for uddannelsens heldige forløb, og hertil kan elevrådsinstitutionen bidrage i betydelig grad.

Der må lægges ansvar over på elevrådet, der igen må fordele dette til de »menige« elever.

Jeg er fuld af fortrøstning og optimisme med hensyn til de erfaringer, vi har gjort på dette område, — ikke mindst under indtryk af det arbejde, som elevrådet har udført for at hævde sig som berettigede medlemmer af Lærerstuderendes landsråd.

Jeg tror, at det på en kostskole som denne vil være af stor betydning, at eleverne aktiviseres gennem udvidede elevrådsfunktioner, — samtidigt med at jeg inderligt ønsker, at de nærmeste år kan muliggøre planerne om friere former for kostskolelivet, — kantinebespisning, kollegium m. v.

GRØNLAND

Dette land forbinder man vist i almindelighed med is, kulde og mørke; disse ting forekommer ganske vist, men ikke på en måde så man må lade sig afskrække.

Jeg fik pludselig lyst til at se vores store ø der langt mod nord; jeg sendte ansøgning til ministeriet for Grønland i København. Der var forskellige stillinger at vælge imellem, og det blev Egedesminde på Vestgrønland, der de næste to år blev mit hjem. Rejsen derop tog bare 10 timer med fly, d.v.s. til Sdr. Strømfjord, derfra var der så en sejltur på et par dage, så dér fik jeg lidt tid til at vænne mig til landet. Byerne eller kolonierne, som de kaldes, ligger godt gemt imellem fjeldene. Når man kommer sejlene ligner de små kulørte bygninger en samling dukkehuse. I Egedesminde bor ca. 2000, deraf ca. 200 fra Danmark.

Skolevæsenet dér består af børneskole, efterskole og husholdningsskole med henholdsvis ca. 300, 70 og 15 elever. Det første år var jeg økonoma og havde skolekøkken i de forskellige afdelinger. Næste år »passede« jeg husholdningsskolen; det var et interessant og morsomt arbejde. Det var naturligvis udelukkende grønlandske elever, så i begyndelsen var der lidt sprogvanheligheder, men vi lærte hurtigt at forstå hinanden. Næsten alle grønlandske børn lærer dansk i skolen fra den første dag. En dansker er mange år om at lære grønlandsk; sproget har ikke forbindelse med andre sprog, som vi almindeligvis lærer.

En lærer kommer i nær kontakt med sine elever ved at gå sammen med dem daglig i et helt år, måske var jeg særlig heldig med mine hold, men jeg har aldrig mødt mere venlighed og hjælpsomhed end imellem disse piger. I det hele taget var det mit indtryk af befolkningen; jeg tror, at vi kunne lære noget af dem i den retning.

Grønlændernes boliger er i mange tilfælde meget dårlige efter vore forhold, ofte har en families 7—8 pers. kun eet rum, hvori alt skal foregå: Ikke underligt om der ikke er lige ryddeligt og rent altid. Både sommer og vinter må de fleste hente vandet langt fra deres huse, om vinteren kan det være besværligt at

balancere på isbelagte sten med en spand vand i hver hånd.

Man oplever og ser en hel masse ting, som man ellers ikke ville have haft lejlighed til herhjemme.

Det mest mærkelige og vidunderlige for mig var midnats-solen; tænk, at nat og dag ved midsommer fuldstændig går over i eet. I Egedesminde er solen på himlen i ca. 1½ md., dog er det kun lige omkring Sankt Hans, at man ikke mærker forskel på, om det er dag eller nat, ellers står solen lige over horisonten og sender et smukt, rødtligt skær ind over fjeldene. Det kan være vanskeligt at bestemme sig til at gå til ro, når vejret er rigtigt fint.

Vinter er det jo den største del af året; allerede sidst i september falder den første sne, og den kan blive liggende til hen i maj.

Egedesminde ligger så langt mod nord, at havet flere kilometer ud er tilfrosset fra januar til maj. Skibsforbindelsen med omverdenen er slut sidst i november og genoptages først i begyndelsen af maj. I den tid var vi faktisk indespærret, hvilket i begyndelsen godt kunne føles lidt trykkende. Vi kunne dog høre lidt hjemmefra, fordi der et par gange i løbet af vinteren blev kastet post ned fra flyvere. Det var en stor dag, når det skete, så blev der ikke lavet ret meget andet end læst breve; på 3—4 måneder kunne jo nok samles en del.

Den største fritidsfornøjelse om vinteren var at komme ud at køre på hundeslæde. I Egedesminde er der ca. 2000 hunde, næsten hver familie har 7—8, passende til et hundespand. Vi danske benyttede udelukkende hundeslæder for fornøjelsens skyld, hvorimod en grønlandsk fanger bruger dem i sit erhverv, når han tager på fangst. Jeg var på hundeslædetur begge år i påskeferien; det tager temmelig lang tid, når bestemmelsesstedet ligger ca. 100 km borte, så vi kunne ikke gøre turen på mindre end et par dage.

Jeg tog en del farvebilleder deroppe, på den måde kan man på en måde opleve det hele, og også bedre fortælle andre om de oplevelser, man har haft.

Med dette sender jeg alle mange tanker og hilsener og gode ønsker for det nye år.

Annemarie Elgård,
f. Klausen, årg. 57.

NOTER OG NYT

Fru *Else Nedergaard* fik en søn den 6. nov. Begge samt den stolte fader er i bedste velgående. Det forlyder, at drengen skal hedde Mads — et godt, gammelt dansk navn. Alle på Ankerhus glæder sig — børn pynter nu i landskabet. Men Mads er ikke den eneste »familieførogelse« her. *Britta Lambæk Nielsen* vendte hjem fra sit strejftog til Uldum Højskole med lille Anne, 2 år. I den alder er pigerne slet ikke til at stå for.

Når vi nu er ved pigerne, så er *Gurli Dam*, bedre kendt under navnet Tutte, i vinter 8 mds. elev på Struer Husholdningsskole. Ak ja, tiden går — hun er lige fyldt 17 år. Og *Ole Dam* er nu produktionsassistent hos HAKA i Fuglebjerg.

Lektor P. F. Truelsen.

Runde fødselsdage: Lektor *Truelsen* rundede de 60 i marts. F.D. de 70 i september og *Marence Tarp* de 80 i januar. De blev alle tre hjertelig hyldet, men for F.D. var fødselsdagen skelsættende, og den omtales derfor i en lille selvstændig beretning således:

Lørdag den 18. september mødte fødselaren til sædvanlig arbejdstid kl. 8,10 og blev i seminariegården modtaget af eleverne og personalet. Eleverådets formand, *Kirsti Knedahl*, overrakte med smukke ord F.D. et maleri — kystparti på Bornholm — fra seminarieeleverne og øvelsesskolen. 8 mds. kom med en bedårende sort pudel, strikket af dem selv og med en flaske øl som afstivning, altså en rigtig ølhund. Fru *Mary Sibbern* lykønskede på stabens vegne og rullede et lækkert skrivemaskinbord i teak frem som

gavebord. Så blev flaget hejst, og alle gik til arbejdet, også F.D. — tredje han. Der gik nemlig ikke mange minutter, før gæster fra nær og fjern begyndte at strømme ind, så formiddagen gik ved kaffebordet i Ø.K.s spise-stue med at modtage gaver, blomster, telegrammer, breve og gratulanter. Amtmand *V. Wedell-Wedellsborg* takkede på bestyrelsens vegne på den smukkeste måde formanden og forstanderen for god indsats i institutionens tjeneste og overrakte Winston Churchills: »Den anden verdenskrig« — i pragtbind med guldsnit. *Henny Bjerre Christensen* lykønskede på elevforeningens vegne med gode ord og et hypermoderne lyn-fotoapparat, som leverer et færdigt billede på 1 minut. Det vil desværre føre for vidt her at nævne alt, hvad der skete, men det blev en herlig formiddag.

Kl. 13 havde lærerpersonalet arrangeret frokost for F.D. med familie i A II, men der var både hjerterum og husrum også til tidligere lærere og udenbys gæster. I 3 festlige timer blev en fortrinlig frokost sat til livs. Lektor *Truelson* var toastmaster, og i taler og sang blev den 70-årige overvældet med tak og hyldest. Undervisningsinspektør fru *Hanne Søndergaard* bragte en hilsen og tak fra undervisningsministeriet, og formanden for F.D.H., frk. *Kirsten Riisgaard* satte et dramatisk punktum ved — netop som fødselaren mukkede over ikke at have fået sit højeste ønske, en kajak, opfyldt — at erklære: Værsgo, her er kajaken — i form af en stor check fra foreninger og personlige venner.

Om aftenen var der privat fest på P. Damsvej 1, men repræsentanter for seminariets 3 klasser lod ikke lejligheden til at arrangere et fakkeltog i haven gå fra sig. Det så nydeligt ud.

For øvrigt begyndte året også med en fest. Den 14. januar kunne vi indbyde arkitekt, håndværkere og specialarbejdere, enhver som havde medvirket ved den store modernisering i 1964, til et gammeldags smørrebrøds-gilde med taler, viser og underholdning. Koner og kærestes var naturligvis også med, så vi fik en helt igennem vellykket aften ud af det.

Men så kom eksamen, som varede en måneds tid. Særlig 3die års var meget og hårdt i ilden, men klarede skærene med bravour (mere eller mindre). De fik ganske vist hverken points eller hovedkarakterer, for sådanne gammeldags fænomener er jo afskaffet, men til gengæld er der indført 5 faggruppe-karakterer, som alle skal være på mindst g. Så det er ikke blevet lettere at klare eksamen, tværtimod. Spændende var det.

Til afslutningsfesten havde vi ventet undervisningsminister *K. B. Andersen*, som i sidste øjeblik på grund af vigtige forhandlinger i folketinget måtte sende afbud. Til gengæld kastede afdelingschef *V. Hammer* og kontorchef *Palle Boelskov*, begge med fruer, samt afdelingschef *Hans Kjems*, alle fra undervisningsministeriet, en særlig glans over festen. Afgangsholdet skænkede skolen et ur til modelkøkkenet i afskeds gave.

Vore 9 afrikanere, som i aug. 64 var tre uger på skolen og blev vore yndlinge, kom på afskedsvisit den 6. maj, før de efter 9 måneders læretid

i Danmark spredtes for alle vinde. Vi ønskede og ønsker dem lykke på vejen og held til gerningen.

3die klasses 8-dages ekskursion gik i år til Sverige under *Grethe Christensens* ledelse. Lige fra Göteborg over Stockholm til Uppsala blev de vel modtaget og kom hjem ladet med indtryk og inspiration.

Kristi Himmelfartsdag cyklede vi som i gamle dage gennem skovene ad slyngede stier under lysegrønne bøge til Suserup. 3 mds. var meget imponerede af, at den gamle forstander kørte i spidsen på en gammel skærveknuser og holdt god fart, (han var også selv imponeret!).

På vort 8 mds. kursus fra august har vi som deltager en indisk dame, magister *S. Sushela*, som følger undervisningen for senere at udnytte sine erfaringer i sit store fædreland. Hun er en pryd for holdet og en ære for skolen.

Apropos 8 mds., så er de 35 søde piger ikke netop af de mest rolige. Vi må nok have skolestuen på Gl. Anker bygget om, så der bliver bedre plads til mindre uroligheder. Støjdæmpere forskellige steder kan også komme på tale! Men hvad, kære læsere, hvordan var vi selv i den alder?

Efter en pause på tre år var husholdningsudstillingen den 29. august igen offentlig tilgængelig. 3die klasse havde megen ære af deres smukke stands, men både 1ste års og 2det års medvirkede på forskellig måde, og 8 mds. serverede kaffe med lagkage i lange baner. Der var over 800 besøgende.

Og den 25. oktober besøgte bestyrelsen for Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning, hvis nuværende formand er *Ingefred Juul Andersen* og sekretær *Ingrid Slot, Sorø*. Vi drak kaffe på Krebshuskroen, besøgte Frederiksberg Skole og Sorø Kirke, hvor *Ebbe Truelsen* præsenterede det berømte orgel ved herlig musik, og endte på Ankerhus, hvor 4 norske elever under *Mary Sibberns* ledelse serverede en — når vi selv skal sige det — virkelig god lunch. Dens clou var en kæmpelaks på 11 kg, sendt fra Julianehåb af *Johanne Pedersen* (»Brønshøj«), som fødselsdagsgave til F.D.!

Ordførerne er afskaffet! I stedet har seminariet fået et elevråd, hvori alle 3 klasser er repræsenteret. Forskellen er måske ikke så stor, men elevråd er jo moderne og kan måske nok udrette mere til lettelse for ledelsen af skolen end ordførerinstitutionen. Rådet er fuldt af pep og vil nu også udgive en skoleavis — sådan en havde vi også 1926—32. Dengang skrev *Aage Christensen* »Pressevisen«:

*Pressen, pressen, den er tidens største magt,
tag jer, tag jer, tag jer bare lidt i agt!
Smil til redaktøren, for er du mavesur,
så kan du være sikker på en streng tortur!*

Ja, den presse. Man ved aldrig, hvad den kan finde på. For nylig udnævnte »Tidsskrift for husstøllærere« F.D. til Nordens »grand old man« på

Nordisk Samarbejdskomité for Husholdningsundervisning

husholdningsundervisningens område, og et lokalt blad kaldte ham »en praktisk idealist«. Det skal blive interessant at se, hvad nu skoleavisens redaktører mener!

Det er altid morsomt at få elever, som er børn, børnebørn eller på anden måde nære slægtninge af tidligere elever. Vi har i år særlig mange af den slags, både i øvelsesskolen, på 8 mds. kursus og på seminariet, så det vil føre for vidt at nævne dem alle. Af særlig historisk interesse er det, at *Hanne Bech* (3 mds. sommerkursus og indmeldt på seminariet) er oldebarn af *Hanne Knudsen*, Landsgrav ved Slagelse, som i århundredets begyndelse underviste lærerindeleverne på Ankerhus i mykologi (svampekundskab) og bakteriologi anvendt i konserveringens tjeneste samt brugen af krydderurter. Hanne Knudsen var landskendt. Hendes udmærkede bøger »Krydderurter« og »Pomona« står på biblioteket.

Også uden for elevmødet får vi besøg af gamle elever, enkeltvis eller i hold. I efterårsferien fejrede årgang 45 — F.D.s »tabte hold«, han og fru Nico var da i Sverige — sit 20 års jubilæum her i Sorø. Det er det lokalt set stærkest repræsenterede hold af alle. *Ingrid Larsen*, husmor på Regensen, *Ester Pedersen*, chef i Ø.K. og *Ingeborg Højer*, køkkenlærerinde på Gl. Ankerhus samt fru *Else Lawaetz*, f. Würtzen og fru *Kirsten Steenberg*, f. Bachevold, de to sidste gift med kendte landmænd på Sorøegnen hører alle til 45-holdet. Det blev en festlig dag med morgenkaffe i skolekøkkenet og meget mere dagen igennem.

Et par »runde dage« mere. Den 3. maj fyldte Sorø Husholdningsskole 70 år, og med den begyndte *Magdalene Lauridsens* karriere. Og den 5. juni var det 50 år siden, at M.L. og F.D.s lillesøster Karen plantede »grundlovs-egen« på plænen syd for Gl. Ankerhus til minde om kvindernes stemmeret. Denne eg er nu et stort, smukt træ.

Håndboldbanen vest for »Regensen«, som vi fik etableret i fjor, blev i sommerens løb flittigt benyttet af alle hold, og sæsonen afsluttedes med en drabelig og fornøjelig turnering, hvori deltog hold fra seminariets 3 klasser, hvoriblandt et veteranhold i mærkelige sportskostumer. Vinder blev et blandet hold af 1ste års.

Meget heldigt havde vi samme dag besøg af *Eidsvoll gutte-orkester*, som var foreningen »Norden«s gæster i Sorø. De fik en solid aftensmad på »Ankerhus« og spillede derefter prægtigt, medens håndboldkampen stod på. Det var en rigtig festaften.

Til alle de mange gode venner og arbejdsfæller, elever af alle årgange, hjælpere af i dag og i går, som på den ene eller den anden måde var med til at gøre min 70-årsdag til en uforglemmelig oplevelse, sender jeg min varmeste tak.

Folmer Dam.

KURSUSDELTAGERE 1965

Husholdningslærerinder, dimitteret 27. marts 1965

- 1 Inga Håning Andersen, Hustedgård, Hording Ø. Assels
- 2 Kirsten Andresen, Rønneparken 18, Næstved
- 3 Karn Berit Bernhardsen, Alstad, Bodø
- 4 Karen Boas, Tingstedhus, Gjedved, Horsens
- 5 Gerda Christensen, Bartofte, Kappel
- 6 Mette Stokkebye Christiansen, Læssogade 12, Odense
- 7 Tove Elgaard, Landskronagade 67, København Ø.
- 8 Anne Mette Frandsen, Øtoftegård, Tåstrup
- 9 Marie Gaardahl, V. Thorup
- 10 Annemarie Grube, Konkel 1, Gråsten
- 11 Rita Hansen, g. Pedersen, Vestergade 2, Sorø
- 12 Inger Johanne Hanssen, Mo i Rana, Norge
- 13 Inge-Lise Henriksen, g. Winde-Larsen, Nygade 3, Slagelse
- 14 Hanne Hörlyck, Carstensvej, O. Jerstal
- 15 Anna Rosenqvist Jensen, Lystighed, Nyborg
- 16 Inge Brix Jensen, Hirtshals
- 17 Esther Jørgensen, Næstvedvej, Fuglebjerg
- 18 Grethe Jørgensen, Skovmølle, Lov
- 19 Helene Jørgensen, Østerbrogade 111, København Ø
- 20 Inger Marie Jørgensen, Brylle, Knarreborg
- 21 Jytte Kjærgaard, Apotekervej 9, Sorø
- 22 Thyra Kristensen, Villerslev, Hassing
- 23 Margrethe Lei, Snogbæk, V. Sottrup
- 24 Tove Madsen, Bøgballe, Uldum
- 25 Ingelise Nielsen, Fredensgade 3 A, Langå
- 26 Kirsten Garde Nielsen, Toftegård, Levetoft, Haslev
- 27 Solveig Nielsen, Lindbjerg, Frederikssund
- 28 Elisabeth Nord, Stange, Norge
- 29 Else Kristine Petersen, Ørslevkloster, Højslev
- 30 Kirsten Overgård Poulsen, Søften, Hinnerup
- 31 Lili Ramlov, Snoldelev, Gadstrup
- 32 Bodil Rasmussen, Rædersvej 5, Kolding
- 33 Paula Riggelsen, Vennemose, Tønder
- 34 Turid Rui, Wensensgatan 7, Kongsvinger
- 35 Birte Kallestrup, Thostrup, Møldrup
- 36 Sigrid Thune, Vang i Valdres, Norge
- 37 Anna Vebostad, Borkenes, Troms, Norge
- 38 Grete Winther, Carlslyst, Christiansfeld

Elever i 3. klasse fra maj 1965

- Gunhild Høgsbro Andersen, Truelsemosegård, Ebberup
Inger-Lise Andersen, Tønnesgade 12, Vejle
Hanne Breum Bech, Ørre, Herning
Ragnhild Bekkestad, Sysle, Norge
Ragna Berget, Skogn, Levanger, Norge
Else Frederiksen., Dall, Svenstrup
Birgith Friis, Valby, Helsingø
Aase Gregersen, Frøslevvej 56, Padborg
Allis Hansen, Sørup, Nørreballe
Kirsten Fogh Hansen, Østerbrogade 15, Kolding

Elly Jensen, Aagaard, Ramstrup, Hjallerup
 Conny Birkelund Jørgensen, Sandager, Gislev
 Ellen Lyng Jørgensen, Haastrup, Fredericia
 Kirsti Knedahl, Fygle, Lofoten
 Inge Lise Koføed, Brogård, Pedersker
 Herdis Krag, Trappendal, Hejls
 Birgit Larsen, Børsholt, Tolne
 Inge-Lise Nielsen, »Aulebjerg«, Strøby
 Kirsten Nielsen, Langedil, Jordløse
 Lis Nielsen, Solbjerg, Aarhus
 Bente Berg Olsen, Nye Sandviksvej 56 b, Bergen
 Anny Dyreborg Pedersen, Lamdrup
 Essa Pedersen, Ammendrup, Helsingø
 Jytte Pedersen, Anlægsvej, Aalestrup
 Margit Pedersen, Annebergvej 50, Aalborg
 Kirsten Pihl, Bygaden, Aakirkeby
 Kirsten Ploug, Ny Kappelvgård, Tåstrup
 Kirsten Rustad, Bjerkvik, Ofoten, Norge
 Bodil Schønnemann, Kobbelvænget 60, Brønshøj
 Birthe Zetterwall Sørensen, Mads Holmsvej 5 B, Helsingør
 Else Sørensen, Hvilsom, Hobro
 Sigrid Thomsen, Tidselbak, Børglum, Vrå
 Sollaug Tynning, Brekke i Sogn, Norge

Elever i 2den klasse fra maj 1965

Ann Mari Brun Andersen, Mandemark, Borre
 Ellen Margrethe Andersen, Palle Rosenkranzgade 8, Kristianssand
 Grete Bak, Hunstrup
 Inger Birketoft, Frølichsvvej 19, Odense
 Birgit Carlsson, Tessebølle, Herfølge
 Margit Christensen, Vejleby, V. Tirsted
 Lajla Dyrsgård Christiansen, Glud, Horsens
 Laura Christiansen, »Nissengaard«, Sdr. Bork
 Lisbeth Goltermann Christiansen, Jeppe Aakjærsvvej 51 A, Aabyhøj
 Ulla Eriksen, Bredgade 16, Bred
 Karen Hansen, Sørupvej 40, Sørup
 Kirsten Hansen, Mørud
 Mari Haugsjå, Haugsjåsund, Norge
 Astrid Herje, Åfarnes, Norge
 Bente Jensen, Kongensgade 15, Ringsted
 Else Jensen, Bakkegaard, Tystrup, Fuglebjerg
 Ida Jensen, Sadderup, Grimstrup, Esbjerg
 Vibeke Kleiminger, Bretagnevej 7, Hornbæk
 Mette Brix Kronborg, V. Hjermitslev
 Turid Kvalbein, Austvoll, Sandness, Norge
 Marta Bach Madsen, »Østergaard«, Fjerritslev
 Ulla Raahauge Madsen, Ommel, Marstal
 Grete Nellesmann, Borgm. Godskesens Pl. 8, København F.
 Dorit Bolvig Nielsen, Blåsiggård, Hjørring
 Hanne Frisbjerg Nielsen, Gudum, Slagelse
 Inge Laura Ottosen, Nordkær, Vadum
 Jette Piil, »Østergaard«, Marrebæk
 Anne Margrethe Post, Kongebrogade 37, Kolding

Gunna Poulsen, »Solvang«, Nørager
Hanne Poulsen, Tågerup, Roskilde
Vibeke Lund Poulsen, Kystvej 3, Hornbæk
Karen Stephansen, Vium, Sjørlev
Hanne Sunekær, Østervej 1, Benløse, Ringsted
Karin Svane, Ellebækvej 69, Gentofte
Birgit Leegaard Ubbesen, Lommelev, Nr. Alslev
Anne Marie Varming, Obbekjær, Ribe
Anne Kathrine Østergaard, Gåbol

Elever i 1ste klasse fra maj 1965

Dorthe Aggersbo, Søndervej 16, Virum
Bodil Andersen, Enghavegård, Guldbjerg
Margit Andersen, Øster Alling, Auning
Margit Andersen, Svindinge, Klarskov
Anne-Mari Blomqvist, Närpes, Finland
Grethe Borup, Moesgård, Bjerregrav
Anna Sofie Christensen, Grimstrup, Esbjerg
Anna Kirstine Dalgård, Hanning, Sædding
Karin Elmose, Assedrup Nygård, Assedrup
Dagmar Enevoldsen, Dyrvig, Hoven
Birgit Fischer, Havnegade 23, Korsør
Asta Nissen Hansen, Hedeagergård, Over Jerstal
Sidsel Hatvik, Hegglandsdalen, Bergen
Liv-Berit Haugerud, Helgja, Telemark
Anne-Lise Hemmingsen, Udby, Lundby
Musse Bruun Hemmingsen, Vollerup, Askeby
Ingelise Henriksen, Blans, Avnbøl
Kirsten Hjarde, Ridebanevej 38, Gentofte
Grete Hjørdsvar, Konradsgård, Mørkøv
Lis Jacobsen, Stac, V. Hassing
Arendse Jakobsen, Kirkeballe, Horne
Hanne Jensen, Sørbymagle, Slagelse
Kirsten Holm Jensen, Priorsløkkevej 112, Horsens
Bodil Bech Jørgensen, Dagstrup, Mørke
Inga Jørgensen, Jægumsvej 11, Varde
Ragna Jørgensen, Brandstrup mølle, Ryde
Else Larsen, Hotel »Caleb«, Vejle
Christine Hyllegård Madsen, Vestermark, Sønderborg
Gurli Mikkelsen, Marienlundsgade 4, Randers
Else Sejerskilde Møller, Duruplund, Durup
Aase Maagaard, Sdr. Tulstrup, Bjerringbro
Ellen Nielsen, Daugbjerg, Viborg
Elsebeth Nielsen, Elmevej 33, Viborg
Hanne Damgård Nielsen, Kongensgade 21, Horsens
Anna Grethe Nøhr, »Tiendegården«, Borre
Anna Poulsen, Græse, Frederikssund
Lisbeth Skaft Poulsen, Ringparken 43 I, Roskilde
Renate Ramdahl, Borg, Godskesens Pl. 7, København
Else Rasmussen, Ny Hostrup, Hobro
Esther Svanholm Rasmussen, Drastrup, Assentoft
Kirsten Holmboe Rasmussen, Tranbjerg

Tove Refsgaard, Egelund, Hjerm
Eva Riibe, Rognan i Salldal, Norge
Marit Sagstad, Manger, Bergen
Mette Scheibel, Gl. Kongevej 178, København
Karen Schrøder, Hjarupvej 9, Aabenraa
Lise Stigsgaard, Ginlinge, Flakkebjerg
Ellen Svendsen, Ønslev, Vordingborg
Jytte Søgaard, St. Nustrup
Birthe Thisted-Clausen, Ludvig Hansensvej 18 A, Nyborg
Hanne Thomsen, Ring Hestehave, Lundby
Ellen Margrethe Wrang, Stenderup, V. Sottrup

Øvelsesskolen fra september 1965

Anne Margrethe Andersen, F.A.O., Rom
Joan Andresen, Askegade 10, København Ø.
Kirsten Andresen, Askegade 10, København Ø.
Birgit Bengtson, Australiensvej 16, København Ø.
Ann-Grete Fønnesbo, Bentzons Vænge 8, Birkerød
Kirsten Gebuhr, Artillerivej 58, København S.
Annelise Grandjean, Lillegårds Alle 64, Herlev
Inger Hoffmeyer, Hesede Skov, Bråby, Haslev
Anne-Marie Jensen, Søndergaard, Rønnebjerg, Vrå
Birthe Holte Jensen, Nygade 20, Vig
Lisbeth Mejlhede Jensen, Sæbyvej 268 A, Hjørring
Kathe Jørgensen, Njalsgade 4, København S.
Anne-Lise Krog, Husumvej 117, Brønshøj
Elly Pedersen, Victor Bendixgade 14, København Ø.
Elsc Uhre Pedersen, Viaduktvej 5, Gl. Holte, Holte
Lis Østrup, Østergade 24, Vrå

3 mds. husholdningskursus fra januar 1965

Nelly Andreasen, Rønnovsholm Mark, Hæstrup
Winnie Carlsson, Roskildevvej 37, Hillerød
Lene Christensen, Hymersvej 5, Helsingør
Ellen Margrethe Frederiksen, Trolldelund, Nakskov
Bodil Fritzner, Aagaarden, Vrangstrup
Anne Lykke Stagegård Hansen, Tappernøje
Ingrid Jensen, Impgård, Kjellerup
Ellen Jørgensen, Nylukke, Damsholte
Anne Mette Larsen, Vellinghøj, Hjørring
Aase Maagaard, Sdr. Tulstrup, Bjerringbro
Kirsten Steen Nielsen, Lindevangsallé 8, København F.
Marianne Kjær Schmidt, Lind, Herning
Jyve Søgaard, St. Nustrup
Birte Thisted-Clausen, Hansensvej 18 A, Nyborg
Lillian Thorsted, Korsevænget 4, Ringsted
Mari-Anne Vinther, Kirsteinsvej 1, IV, København Ø.

3 mds. husholdningskursus fra maj 1965

Ingelise Alvang, Portlandsvej 24, København S.
Anna Lise Slott Andersen, Bryggervej 7, Svinninge
Hanne Bech, Aacnsgaard, Sulsted
Ellen Margrethe Christensen, Bråby, Haslev
Else Christiansen, Lyng-Eskildstrup, Sorø
Else Marie Faber, Nygård, Ølstykke
Anne-Marie Hansen, Ved Fæstningen 25, Vanløse, Rødovre
Linda Hedehøj, Turkisvej 76, Haslev
Eva Gottschalck Jacobsen, Aastoftevej, Asnæs
Annelise Borring Jensen, Fjenneslevmagle, Fjenneslev
Birgit Jensen, Damkær, Aarslev, Randers
Lene Bager Jensen, Elkjær, Billund
Lis Ulla Kaster, Backersvej 166, København S.
Gurli Koch, Engholm Allé 24, Hvidovre
Birgit Pedersen, Brydegaard, Ll. Havelse, Ølsted
Anny Rasmussen, Hadsundvej 127, Aalborg
Hanne Claudi Rasmussen, Vestergade 28, Roskilde
Dorrit Møller Steffensen, »Madikrog«, Gylling
Waltraut Taggeselle, Bahnhofstrasse 32, Flensborg
Tove Tvergaard, Heisesvej 2, Sorø
Lena Utoft, Veddum
Birgit Vinding, Marielyst, Væggerløse

8 mds. husholdningskursus fra august 1965

Bente Andersen, Vigerslevvej 61 A, Valby
Bodil Andersen, Egøjevej 4, Køge
Anni Bloch Balsløv, Krogshøjvej 135, Bagsværd
Ellen Blomhoff, Sannesundsvej 36, Sarpsborg
Laila Bruun Christensen, Elmeallé 44, Korsør
Valborg Schirmer Christensen, Aldershvilevej 157, Bagsværd
Birgitte Duvald, Hove Overdrev, Veksø
Connie Kehlet Fjordbøge, Borg, Fischersvej 6, 5., Valby
Kirsten Fristrup, St. Restrup, Nibe
Ellen Haagensen, Haslevvej 57, Rønne (aug.—okt.)
Jette Juul Halnæs, Bindeleddet 16, Bagsværd
Annette Hansen, Kjærstrupvej 32, Valby
Hanne Hansen, Haldagerlille, Fuglebjerg
Tove Hansen, Østergade 53, København K.
Vibeke Holst, Jydeholmen 5, Vanløse
Lene Hvidt-Nielsen, Kongshvilebakken 7, Kgs. Lyngby
Birgit Jensen, Sønderholm, Nibe
Hanne Merete Jensen, Fuglevangsvej 1, Rungsted Kyst
Rita Jespersen, Fuglsangsvej 32, Virum
Vibeke Knudsen, Ellekrogen 19, Trørød, Vedbæk
Lene Alstrup Larsen, Vestergård, Lellinge
Anne-Marie Leth, Herninggade 15, København
Marianne Lipsøe, Christiansholmsvej 5, Klampenborg
Jytte Lunderskov, Grønnehavestræde 11, Nykøbing Sj.
Karin Michelson, 225 Husum, Sydslesvig
Kirsten Palm Mortensen, Jernbaneallé 25, Vanløse

Pia Barner Møenbak, Kongedammen 30, Helsingør
Elisabeth Kronborg Nielsen, Carl Baggersvej 25, Charlottenlund
Eva Juul Nielsen, Bakkeskovvej, Brøndby Strand
Lone Meinert Nielsen, Flådestation Grønnedal, Grønland
Drude Olseng, Kullåsgaten 37, Sarpsborg
Randi Bjerregård Pedersen, Vordingborgvej 3, København Ø.
Anne Mette Petersen, Torvet 6, Stubbekøbing
Lise Petersen, Sct. Olajgade 26, Helsingør
Ann Schaufuss, Emdrupgårdsvej 16, København NV.
S. Susheela, 1066 Chamarajapuram, Mysore, Indien

**Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen
og ønsker godt nytår**

Eli Laudrup Thea Rasmussen Karoline Buckhøj Krista Laursen
Ester Pedersen Henny Langkjær Mary Sibbern Ingrid Larsen
Britta L. Nielsen Else Hansen Ellen M. Hansen
Agnes Eliasson P. F. Truelsen Alexander Øst
Else og Gustav Nedergaard Anna Eriksen Ingeborg Højer
Jonna Nielsen Tove Madsen Henny Bjerre Christensen
Margaret Lauridsen Nico og Folmer Dam
sammen med
Marie Broholm Ingrid Saxtorph Marence Tarp Julle og S. A. Lundgaard

Magdalene Lauridsens Fond

balancerede 5. marts 1965 med kr. 45.779,81.

*Fondens bestyrelse har i 1965 tildelt husholdningselev Waltraut Taggesselle
fra Sydslesvig kr. 1.200.*

BILLEDBLADENE 1965

BILLEDBLAD 1:

- Billed nr. 1—2: 60 års jubilær på sin gamle plads i skolestuen og i haven.
» nr. 3: Grethe Christensen, nu fru Danielsen.
» nr. 4: Familien Nedergaard med sidste skud på stammen.
» nr. 5: Øvelsskolen 1965.
» nr. 5a: Fru Nico Dam med lille Michael.
» nr. 6: Fru Henny Bjerre Christensen med søn og datter.
» nr. 7: Morgenhilsen til forstanderen på 70 års dagen.
» nr. 8: Amtmand Wedell-Wedellsborg overrækker institutionens hilsen.
» nr. 9: Det første hold husholdningslærerinder med 3-årig uddannelse.

BILLEDBLAD 2:

- Billed nr. 1: Busstop på 3die års Stockholmstur.
» nr. 2: 3die års bopæl på »Sømandshjemmet« i Stockholm.
» nr. 3: Uden mad og drikke, duer helten ikke.
» nr. 4: Et glimt fra sovesalen.
» nr. 5: Glimt fra »hopbakken« ved turisthjemmet i Hindås.
» nr. 6: Uden for hønsegården.
» nr. 7: Fødselsdagsbarnet overrækkes seminarieelevernes gave, et maleri fra Bornholm.
» nr. 8: De nye hatte fra sverigesturen præsenteres.

BILLEDBLAD 3:

- Billed nr. 1: Man styrker sig til eftermiddagens timer.
» nr. 2: Selv i frikvarteret arbejdes der.
» nr. 3: Eidsvoll-gutter på besøg, musikkorpset på vej til håndboldbanen.
» nr. 4: Nedergaard byder velkommen til håndboldkamp.
» nr. 5: Et lille udsnit af første klasses medvirken.
» nr. 6: Forstander Folmer Dam overrækker det vindende hold kampens præmie.
» nr. 7: Atter et udsnit fra en festklædt gruppe.
» nr. 8: Lidt fra Ankerhus komplekset.
» nr. 9: Der gores klar til modtagelse af 70 års fødselaren.

BILLEDBLAD 4:

- Billed nr. 1: 3 mds. sommerhold 1965.
» nr. 2: En jyde på kvisten.
» nr. 3: Ved hybenbusken.
» nr. 4: Det ses tydeligt — det er en Schaufuss.
» nr. 5: Der ventes på lørdagsbussen.
» nr. 6: Et udsnit af fødselsdagsgratulanter.
» nr. 7: Lærerinder og elever i funktion i skolekøkkenet.
» nr. 8: Sammenkomst på Løvstræde.
» nr. 9: Der demonstreres til grillstegning.
» nr. 10: Forstanderen henter sin fødselsdagsbuket.
» nr. 11: »Jeg skal hilse fra 8 mds.«
» nr. 12: 8 mds. elever med Miss. Susheela fra Indien i midten.

2

3

4

5

5a

6

7

8

9

2

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Ankerhus afholder:

3 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder

8 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning

3 mdr.s kursus fra januar og maj

5 mdr.s kursus for ganske unge piger fra august

Studerende elever modtages